

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 15. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 3. marts 2023

Tidspunkt: kl. 08.45

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 2. marts 2023

1. Modtagelse af deputation fra Huhtamäki (finsk emballageproducent) og 7-Eleven vedr. Kommissionens forslag til forordning om emballage og emballageaffald KOM (2022) 0677
2. Rådsmøde nr. 3939 (miljø – klimadelen) den 16. marts 2023
Forelæggelse ved klima-, energi- og forsyningsministeren
EUV alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
- FO 3. Rådsmøde nr. 3938 (økonomi og finans) den 14. marts 2023
Forelæggelse ved økonomiministeren
EUV alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
4. Rådsmøde nr. 3937 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhedsdelen) den 14. marts 2023
Forelæggelse ved indenrigs- og sundhedsministeren
EUV alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
5. Rådsmøde nr. 3936 (retlige og indre anliggender – justitsdelen) den 9.-10. marts 2023
Forelæggelse ved justitsministeren
EUV alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
- FO 6. Rådsmøde nr. 3939 (miljø – miljødelen) den 16. marts 2023
Forelæggelse ved miljøministeren
EUV alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

7. Rådsmøde nr. 3937 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og socialdelen) den 13. marts 2023
Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
8. Rådsmøde nr. 3935 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelsesdelen) den 7. marts 2023
Forelæggelse ved børne- og undervisningsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
9. Rådsmøde (retlige og indre anliggender – udlændinge- og integrationsdelen) den 9.-10. marts 2023
Forelæggelse ved udlændinge- og integrationsministeren
EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)
- L 10. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 2-9 nævnte møder

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 3939 (miljø) den 16. marts 2023

Miljødelen:

- FO 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om revision af direktiv 2010/75/EU vedrørende industrielle emissioner samt direktiv 1999/31/EC vedrørende deponering
– *Generel indstilling*
KOM (2022) 0156
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 2)
Rådsmøde 3903 – Bilag 4 (skriftlig forelæggelse af 13/10-22)
2. Kommissionens forslag til forordning om emballage og emballageaffald
– *Politisk drøftelse*
KOM (2022) 0677
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 18)
KOM (2022) 0677 – Bilag 3 (henvendelse af 2/3-23 fra Dansk Industri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer)
KOM (2022) 0677 – Bilag 2 (henvendelse af 1/3-23 fra Bryggerforeningen)
KOM (2022) 0677 – Bilag 1 (henvendelse af 3/2-23 fra de nordiske bryggerforeninger)
3. Kommissionens forslag til revision af Rådets direktiv om rensning af byspildevand (91/271/EØF)
– *Politisk drøftelse*
KOM (2022) 0541
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 32)
KOM (2022) 0541 – Bilag 3 (henvendelse af 21/2-23 fra Dansk Vand- og Spildevandsforening)
4. Det Europæiske semester 2023: Kommissionens årlige undersøgelse af bæredygtig vækst
– *Udveksling af synspunkter*
KOM (2022) 0780
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 42)
- FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om overførsel af affald og om ændring af forordning (EU) nr. 1257/2013 og (EU) 2020/1056
– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 16. marts, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
KOM (2021) 0709
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 45)

- FO 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om typegodkendelse af motorkøretøjer og motorer samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer med hensyn til emissioner og batteriers holdbarhed (Euro 7) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 715/2007 og (EF) nr. 595/2009
- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 16. marts, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
- KOM (2022) 0586
Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 54)

Klimadelen:

7. Forslag til forordning om fastlæggelse af en EU-certificeringsramme for kulstoffjernelse
- *Politisk drøftelse*
- KOM (2022) 0672
Rådsmøde 3939 – Bilag 1 (samlenotat)
8. Eventuelt
9. Siden sidst
- a) Forslag til forordning om styrkelse af CO₂-emissionsstandarderne for nye tunge køretøjer
  - b) Kommissionens delegerede forordning om regler for produktion af vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse

Dagsordenspunkterne 1-6 hører under Miljøministeriets ressort. Dagsordenspunkt 7 samt siden sidst hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3938 (økonomi og finans) den 14. marts 2023

- FO 1. Straksbetalinger i euro
– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsorden for rådsmødet (økonomi og finans) den 14. marts 2023*
KOM (2022) 0546
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 3)
- UDG 2. Indberetningspligt for oplysninger vedr. kryptoaktiver og e-penge (DAC8)
– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsorden for rådsmødet (økonomi og finans) den 14. marts 2023*
KOM (2022) 0707
3. Implementering af genopretningsfaciliteten
– *Drøftelse*
KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2023) 0099, KOM (2023) 0116
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 15)
EUU alm. del (20222) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 14 FO, forhandlingsoplæg vedr. Repower EU forelagt EEU 22/11-22)
EUU alm. del (20211) – Bilag 718 (udvalgsmødereferat side 1272, samråd 16/6-21 om Danmarks konvergensprogram)
EUU alm. del (20201) – Bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098 FO, forhandlingsoplæg vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EEU 16/6-20)
4. Finanspolitiske retningslinjer for 2024
– *Drøftelse*
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 30)
5. Rådskonklusioner vedr. en reform af EU's finanspolitiske regler
– *Godkendelse*
KOM (2022) 0583
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 39)
EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 140, behandlet i EEU 2/12-22)
- UDG 6. Forberedelse af G20- og IMF-møder 12.-14. oktober 2023
– *Drøftelse*

15. europaudvalgsmøde 3/3 2023

7. Internationale møder: Opfølgning på G20-møde for finansministre og centralbankchefer 23.-24. februar og forberedelse af G20- og IMF-møder 12.-14. april 2023
  - *Drøftelse*
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 70)
8. Decharge for regnskabsåret 2021
  - *Godkendelse*
EUU alm. del (20222) – Bilag 221 (beslutningsreferat fra EEU-møde 10/2-23 vedr. budgetgennemførelsen)
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 76)
9. Rådets budgetretningslinjer for 2024-budgettet
  - *Godkendelse*
Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 95)
10. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
  - *Drøftelse*
Rådsmøde 3938 – bilag 1 (samlenotat side 59)
11. Eventuelt
12. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Erhvervsministeriet og Økonomiministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 2 hører under Skatteministeriet og Økonomiministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 3, 4, 5, 6, 7 og 10 hører under Økonomiministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 8 og 9 hører under Finansministeriet og Økonomiministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3937 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 14. marts 2023

Sundhedsdelen:

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gebyrer og afgifter, der skal betales til Det Europæiske Lægemiddelagentur, om ændring af forordning (EU) 2017/745 og om ophævelse af forordningerne (EF) nr. 297/95 og (EU) nr. 658/2014
– *Politisk drøftelse*
KOM (2022) 0721
Rådsmøde 3937 – Bilag 2 (samlenotat side 2)
EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 177, Senest behandlet i EEU 2/12-22)
2. Europa-Kommissionens meddelelse om EU's globale sundhedsstrategi. Bedre sundhed for alle i en verden i forandring
– *Udveksling af synspunkter*
KOM (2022) 0675
Rådsmøde 3937 – Bilag 2 (samlenotat side 12)

Beskæftigelses- og socialpolitikdelen:

3. Det Europæiske Semester 2022
– *Vedtagelse*
KOM (2022) 0783, KOM (2022) 0780
Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
4. Ét år inde i den russiske aggression mod Ukraine: Social- og beskæftigelsessituationen i EU med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge
– *Udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (samlenotat side 6)
5. Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet
– *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (samlenotat side 8)
EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 185a, senest behandlet i EEU 2/12-22)
6. Eventuelt
7. Siden sidst

15. europaudvalgsmøde 3/3 2023

- a) Direktivforslag om bindende standarder for ligestillingsorganer
KOM (2022) 0689
- b) Direktivforslag om længennemsgtighed
KOM (2021) 0093
- c) Direktivforslag om forbedring af arbejdsvilkårene for platformsarbejde
KOM (2021) 0762
- d) Forordning 883
KOM (2016) 0815
- e) Mindstelønsdirektivet – annullationssøgsmål
C (2023) 0019
- f) Dom om deltidssdirektivet

Dagsordenspunkt 1 og 2 hører under sundhedsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 3 er delt ressort mellem Beskæftigelsesministeriet og Social- og Ældreministeriet. Dagsordenspunkterne 4 og 5 samt siden sidst hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3936 (retlige og indre anliggender) den 9.-10. marts 2023

Justitsdelen:

1. Ruslands aggression mod Ukraine: Dialog om den indre sikkerhed og samarbejde inden for retlige og indre anliggender og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik
  - *Meningsudveksling*
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 152, senest behandlet i EUU 2/12-22)

2. Direktiv om sanktioner mv. fsva. overtrædelse af Unionens restriktive foranstaltninger
  - *Fremskridtsrapport*
    - KOM (2022) 0684
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 5)

3. Direktiv om inddrivelse og konfiskation af aktiver
  - *Fremskridtsrapport*
    - KOM (2022) 0245
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 18)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 147, senest behandlet i EUU 2/12-22)

4. Retsstatsudvikling på justitsområdet (hindringer for adgang til domstolsprøvelse, og hvordan de kan overvindes)
  - *Meningsudveksling*
    - KOM (2022) 0500
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 29)
    - Rådsmøde 3899 – Bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde RIA 13-14/10-22)
    - EUU alm. del (20222) – Bilag 128 (udvalgsmødereferat side 228, retsstatsrapport behandlet på EUU-møde 9/12-22)

5. Rådskonklusioner om EU's Charter for grundlæggende rettigheder og civilsamfundets råderum
  - *Godkendelse/meningsudveksling*
    - KOM (2022) 0716
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 33)

6. Kampen mod racisme og antisemitisme: de næste skridt
  - *Meningsudveksling*
    - Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 36)

7. Retlige modsvar og kampen mod straffrihed vedr. internationale forbrydelser ifm. Ruslands aggression mod Ukraine

– *Statusdrøftelse*

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 40)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 152, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Udlændinge – og integrationsdelen:

8. Schengenområdet generelle tilstand

a) Schengenrådets funktion

– *Status fra formandskabet og Kommissionen*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 194, senest behandlet i EUU 2/12-22)

b) Fremtiden for EU's visumpolitik

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samlenotat side 5)

Justitsdelen:

9. Idriftsættelse af et styrket Schengeninformationssystem (SIS)

– *Status/drøftelse*

Rådsmøde 3936 – Bilag 3 (supplerende samlenotat)

Udlændinge – og integrationsdelen:

10. Implementering af interoperabilitet

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 194, senest behandlet i EUU 2/12-22)

15. europaudvalgsmøde 3/3 2023

11. Asyl og migration: eksterne og interne dimensioner

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0272, KOM (2016) 0467, KOM (2020) 0612, KOM (2020) 0613, KOM (2020) 0610

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samlenotat side 11)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 196, senest behandlet i EUU 2/12-22)

12. Eventuelt

13. Siden sidst

- a) Orientering vedr. dom ved EU-Domstolen - C-488/21, Chiefs Appeals Officer m.fl.
EUU alm. del (20211) – Bilag 133 (notat om afgivelse af indlæg i sagen)

Dagsordenspunkterne 1-7 og 9 hører under Justitsministeriets ressort. Dagsordenspunk 8, 10 og 11 samt siden sidst hører under Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 3935 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelse) den 7. marts 2023

1. Rådskonklusioner om færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling
– *Vedtagelse*
Rådsmøde 3935 – Bilag 1 (samlenotat side 2)
2. Lærere af høj kvalitet – hjørnестenen i et succesrigt europæisk uddannelsesområde:
Lærermangel og udfordringen med at tiltrække, efteruddanne og fastholde kvalificerede og veluddannede lærere og undervisere
– *Politisk drøftelse*
KOM (2022) 0700
Rådsmøde 3935 – Bilag 1 (samlenotat side 6)
3. Eventuelt
4. Siden sidst

Alle punkterne hører under Børne- og Undervisningsministeriet.

Europaudvalget

Referat af 15. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 3. marts 2023

Tidspunkt: kl. 08.45

Sted: vær. 2-133

Til stede: Anne Paulin (S), Jens Joel (S), Henrik Møller (S), Kim Valentin (V), Erling Bonnesen (V), Karin Liltorp (M), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Steffen Larsen (LA), Per Larsen (KF), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Theresa Scavenius (ALT).

Desuden deltog: Klima- energi- og forsyningsminister Lars Aagaard, økonomiminister Troels Lund Poulsen, indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, justitsminister Peter Hummelgaard, miljøminister Magnus Heunicke, beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen, børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye, udlændinge- og integrationsminister Kaare Dybvad samt en deputation fra Huhtamäki, 7-Eleven og Holm Kommunikation repræsenteret ved Michael Hoffmann, Jesper Østergaard og Thorstein Theilgaard.

Punkt 1. Modtagelse af deputation fra Huhtamäki (finsk emballageproducent) og 7-Eleven vedr. Kommissionens forslag til forordning om emballage og emballageaffald

Huhtamäki

Vicedirektør for bæredygtighed Michael Hoffmann

7-Eleven

Administrerende direktør Jesper Østergaard

Holm Kommunikation

Public affairs chef Thorstein Theilgaard

Michael Hoffmann: Some of you are familiar with the proposal for a regulation on packaging and packaging waste (PPWR), which is currently going through the European Parliament and the Council. We want to provide you with a little bit of data and information with regard to the scientific facts that have not been considered so far within the studies and within the impact assessment that the Commission has conducted.

We as companies all believe in the environmental goals of the European Commission, and our companies are doing our utmost to achieve them. However, what we do want to ensure is that the

Commission pursues a science-based approach to the assessment considering reusable items and renewable, recyclable paper-based items. So far, they have not done that in the assessment, and I want to take you through some life cycle assessment data that have been conducted by Rambøll, who many of you will be familiar with. These studies have been reviewed by an independent panel led by RISE in Sweden.

I want to remind everybody that the European Commission itself allows a derogation from the waste hierarchy. It is important to understand this, because this is currently missing from the PPWR legislation – they have taken out any derogation. They have taken out the opportunity to look at the best environmental performance when comparing the products. We are saying: No, if we are to achieve a sustainable future, we need to compare different products and systems according to the best environmental outcome. This is not being done.

We are arguing for robust and all-encompassing life cycle assessments. We have done this, and we are using primary data, we are using systems-based analogy studies. We have done the best possible study in terms of data across 365 days a year for a typical quick-service restaurant store. We have three studies, but I will quickly talk about two studies.

The first study is on in-store life cycle assessment. All of us sometimes eat at a particular quick-service restaurant. Reuse is far worse for the environment in all categories, the categories being emissions of CO_{2e}, consumption of fresh water, metal depletion, production of fine particulates, depletion of fossil fuel resources and terrestrial acidification. I would like to raise two particular points here. One is that the CO_{2e} emissions are roughly 2.8 times higher than for reuse, and the water consumption is 3.4 times higher. Now, to put that into context, up to 4 billion liters of additional water across Europe will be needed. But what does that mean in real life? It is hard to visualize. That is the equivalent of the drinking water consumption in Poland and Lithuania combined or the equivalent of the consumption of drinking water in the 12 smallest EU member states combined. So that is important to remind ourselves of.

The second study on takeaway life cycle assessment shows that single-use, paper-based, renewable, recyclable products perform much better than multiple use products in all 12 categories, the categories being acidification, climate change, freshwater eutrophication, marine eutrophication, terrestrial eutrophication, ionizing radiation, ozone depletion, particulate matter, photochemical ozone formation, fossil resource use, mineral resource use and water consumption.

There is a lot more data I can give you.

Jesper Østergaard: Jeg har været i 7-Eleven Danmark i 16 år, og vi har været på en fantastisk rejse. Da jeg startede, var vi 40 butikker, nu er vi 180, og vi forventer at komme op på 260. Jeg ved, at mange herindefra kommer og handler hos os – det er vi rigtig glade for.

Vi har lavet en meget ambitiøs målsætning på klimadagsordenen, både kortsigtet og langsigtet. Vi har truffet mange beslutninger, som ikke har været lovpligtige, men som vi har truffet, fordi vi har følt, at det har været det rigtige. Vi har ageret forud for lovgivningen, og det bliver vi ved med at gøre. Vi har et mantra, der siger, at vi vil gøre convenienceindustrien bæredygtig og bæredygtighed convenient. Med det mener vi, at vi skal finde løsninger sammen med vores leverandører af emballager og produkter, der gør, at vi kommer i mål på klimadagsordenen. Men vi skal også gøre

det så simpelt, at det er nemt for kunderne at vælge convenience og emballagerigtige løsninger. Det er der, det sommetider halter. Vi tror, det er enormt vigtigt, at de løsninger, der bliver lovgivet omkring, er simple at forstå. Simple at uddanne vores forbrugere i, og som de køber ind på.

Jeg vil nævne et enkelt eksempel, som jeg tror nogle af jer oplevede på Folkemødet sidste år. Sammen med en partner forsøgte vi os med kun at sælge drikkevarer i refundérbare og genanvendelige kopper, hvor man betalte depositum. Vi oplevede, at ingen forstod konceptet. Alle betalte de 4-5 kr. ekstra, men kopperne endte ikke i de fine affaldssorteringsspande – de endte i de almindelige affaldsspande. Dem, der endte de rigtige steder, skulle sejles til fastlandet for at blive vasket, for så at blive sejlet tilbage til øen for at blive genbrugt. Og hvis de ikke blev holdt under 5 grader i et køleskab, udvikledes der bakterier i dem, og så blev de kasseret. Det er et rigtig godt eksempel på en uigennemtænkt løsning.

Vi fra detailhandlen ønsker virkelig, at der skal tages nogle skridt i den rigtige retning, og vi bakker al lovgivning op, men det skal være gennemtænkt.

Michael Hoffmann: Basically, what we are saying is that banning single-use, renewable items for the sake of it without the evidence has little logic in terms of the scientific evidence. We always need to ensure the best environmental outcome, and we are hoping that the Danish government can support that objective. We have a very good position from the Finnish government – which we are happy to share with the Committee afterwards – which endorses this.

I will also mention the economic impact. Not only is there an environmental impact, not only is there a health and food safety impact, there is also an economic impact. Kearney, an independent consultant, has just produced a report, which was issued in the European Parliament 2 days ago. The total cost of implementing such a system across Europe would be 20 billion Euros. To put that into context, that is more than 4 times the amount that the whole of the EU has spent on waste management systems and infrastructure from 2014 to 2020. It is a huge amount of money. We are living in high inflationary times, and this will only push the prices of goods up more for people who cannot afford such things, given that the average cost of a meal in Europe from a quick-service restaurant is 4 Euros.

Alex Ahrendtsen: Jeg forstår ikke helt, hvorfor I har valgt at forelægge dele – og alle dias – på engelsk. Det irriterer mig.

Jeres anliggende er rigtig godt, og vi ved jo, at det i mange tilfælde er bedre med papir. Har vi været i kontakt med andre i jeres branche, som deler jeres synspunkt?

Theresa Scavenius: You are talking about the science-based approach, and I have seen in other industries how that has been used to greenwash, because it is not clear what these science-based targets contain. If we go that way, we should think about the methodology: What is the design, what is the criteria? Then it gets really technical, and it is difficult to have a political debate about that.

Anne Paulin: Many studies indicate that multiple-use is way more climate friendly than single-use, and we receive these documents and reviews by other actors right now. You are presenting us with different data today. What is your comment on that?

Marianne Bigum: I, myself, have a PhD in life cycle assessment of waste and this issue. I disagree that the regulations that are coming now are not science-based. The EU has done life cycle assessments, which are supporting this legislation and this directive.

The waste hierarchy has been fully established. I come from DTU, and I have also worked at Rambøll on these issues. The fact that reuse is better for the environment has been established time and time again. You have commissioned a report that shows something else. I have seen that several times, I must admit. I also know that your study has been widely criticized.

Michael Hoffmann: In terms of the scientific basis, we have used PEF methodology, and we have used primary data. If you can point me to a study that has used primary data over 365 days a year in a typical quick-service restaurant setting, please let me know. There are no such studies. We have not found them. Rambøll did a meta-analysis of 26 studies for takeaway in terms of reuse and single-use, and it is publicly available on The European Paper Packaging Alliance's website. You can download all the studies, and you can take a look at the data. The conclusion was: Reuse is worse for the environment. There are studies, but they do not use primary data. They use statistics from elsewhere, and they do a product-to-product comparison. Rambøll uses a systems approach, which we believe is the best way to do it, because that way you can actually assess real-life use of these products.

We have not found such evidence, and this has also been backed up by Kearney. There is a report coming out by another management consultancy – I am not allowed to mention the brand, but it is one of the biggest management consultancies – and it will be issued within the next 2 weeks by another ngo. And that will show exactly the same results using this kind of methodology. So I think the science is very robust. Please interrogate it. I am happy to provide all of the data. Please come back with any questions, we are more than delighted to answer. But the impact assessment by Eunomia was not a life cycle assessment, and it did not compare the items in the sector. They took a broad-based approach. What we are saying is that you need to look at each specific industrial sector and target that and do a dedicated life cycle assessment.

Jesper Østergaard: I 7-Eleven Danmark har vi indtil for nogle år siden set os selv som en detailhandel, der skulle sælge nogle varer, og vi har altid bedt om at få de bedst tænkelige emballageløsninger til produkterne. De sidste 3-4 år har de tilgængelige emballageløsninger ikke været gode nok og har ikke indfriet vores ønsker. Derfor er vi nu begyndt selv at involvere os rigtig meget. Vi har ansat folk, hvis arbejde er at hjælpe industrien og produktionen med at udvikle rigtige emballager. Det var egentlig ikke et ønske, vi havde som sådan, men vi mener, at der er behov for det. Så vi har talt rigtig meget med danske producenter og interesseorganisationer, specialister inden for området, for simpelt hen at komme frem til de bedst mulige emballageløsninger.

Vi er hos os endnu ikke kommet frem til en konklusion om, hvorvidt pantsystemer eller engangsbrug er bedst. Vi går den vej, som vi i samarbejde med dem, der ved mest om det, finder at være den rigtige vej at gå. Vi vil være frontløbere på området, for vi ser det som et kæmpestort problem, vi skal have løst.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3939 (miljø – klimadelen) den 16. marts 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Alle punkter forelægges til orientering.

7. Forslag til forordning om fastlæggelse af en EU-certificeringsramme for kulstoffjernelse

– *Politisk drøftelse*

KOM (2022) 0672

Rådsmøde 3939 – Bilag 1 (sammenotat)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Forslaget om fastlæggelse af en frivillig certificeringsramme blev fremsat i november 2022. Det svenske formandskab ønsker, at der på rådsmødet den 16. marts 2023 skal være en første indledende drøftelse af forslaget blandt klimaministre.

Forslaget er en del af Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi. Formålet er at udvikle et regelsæt for certificering af CO₂-fjernelse for at fremme kulstofoptag og genanvendelse af CO₂. Jeg indskyder lige her, at det handler om kulstoffjernelse fra biogene kilder, altså ikke CO₂ fra fossil energi.

Forslaget harmonerer godt med de planer, vi allerede har igangsat i Danmark for fangst og lagring af CO₂ (CCS). Fangst og lagring er nødvendig for at indfri EU's klimamål og Danmarks. De er i øvrigt også nødvendige for, at vi globalt kan nå halvandengradsmålet.

Vi skal vide os sikre på, hvor meget og hvor længe de forskellige aktiviteter kan lagres og optage CO₂, når teknologien tages i anvendelse. Certificering af kulstoffjernelse vil derfor være med til at højne kvaliteten af optagelsesaktiviteterne i EU. Det skal bidrage til at øge tilliden og dermed tilvejebringe yderligere privat og offentlig finansiering.

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen. Det er dog vigtigt, at kravene til certificering defineres klart, og derfor vil vi i forhandlingerne arbejde for klarere definitioner af kriterierne for additionalitet, langsigtet lagring og bæredygtighed. Der skal være et klart overblik over, hvilke aktiviteter der kan søge om certificering. Det er vigtigt at undgå greenwashing.

Derudover er det relevant, at certificeringsrammen samtænkes med den næste revision af EU's CO₂-kvotehandelsystem. Det kan en prioritering og hurtig udvikling af certifikater for teknologiske optag være med til at sikre. Det er også vigtigt, at certificering af kulstoffjernelse samtænkes med implementering af nationale støttemidler til CCS og kulstoffjernelse.

Drøftelserne om forslaget er i sin indledende fase. Jeg vil på et senere tidspunkt, forventelig i efteråret, vende tilbage til udvalget med henblik på at forelægge sagen til et egentligt forhandlingsoplæg.

Theresa Scavenius: Jeg synes det er rigtig godt, at vi støtter op omkring den europæiske politik på det her punkt og netop sørger for, at de her ordninger ikke fører til greenwashing.

Det er vigtigt, at vi holder fast i, at det her er ét spor, og at vi selvfølgelig også skal have reelle reduktioner sideløbende. Og i det hele taget også have fokus på, at der både er tekniske og biologiske måder at lave kulstoffjernelse på, og hele det biologiske område synes jeg faktisk kunne være rigtig spændende, og jeg håber, vi både kan presse på på det europæiske plan, men også samarbejde omkring det her på dansk plan.

Marianne Bigum: Forslaget nævnes som en del af Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi. Er det rigtigt forstået, at vi snakker genanvendelse af CO₂ og ikke, at man bruger det til brændsler f.eks.?

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Theresa Scavenius spørger til biologisk lagring, og det ligger måske også indirekte i noget af det, som Marianne Bigum spurgte til. Det er supervigtigt. Jeg tror, der er sendt nogle signaler om, at vi havde meget fokus på de teknologiske lagringsmuligheder. Det her svarer til, hvis man siger til et af sine børn, at man synes, de har gjort noget fantastisk, så betyder det altså ikke, at det andet barn ikke har gjort noget fantastisk samtidig. Så vi har fuldt fokus på begge dele og er selvfølgelig meget bevidste om, at vi har danske virksomheder, der kan spille ind i den her sammenhæng. Integriteten skal være høj, uanset om det er det ene eller det andet spor, vi kigger på.

Jeg vender tilbage med et skriftligt svar på spørgsmålet om, hvorvidt CO₂-fjernelse for at fremme kulstofoptag og genanvendelse af CO₂ handler om genanvendelse ikke forbrænding.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

a) Forslag til forordning om styrkelse af CO₂-emissionsstandarderne for nye tunge køretøjer

KOM (2023) 0088

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Forslaget blev fremsat den 14. februar 2023. Den nuværende forordning indeholder et overordnet CO₂-reduktionskrav i EU på 15 pct. i 2025 og 30 pct. i 2030. Kommissionen lægger med forslaget op til en mere ambitiøs omstilling af tunge køretøjer end den gældende. CO₂-reduktionskravet i 2030 foreslås således hævet til 45 pct. Der sættes et nyt reduktionskrav i 2035 på 65 pct. og et krav i 2040 på 90 pct.

Med revisionen foreslås desuden at udvide kravene til flere typer af tunge køretøjer som eksempelvis mindre lastbiler og busser. Det betyder, at hvor kravene tidligere gjaldt over 16 tons, så gælder de nu over 5 tons med, som nævnt, enkelte undtagelser.

Danmark har i januar sammen med en gruppe af ligestillede lande opfordret Kommissionen til at sætte et mål for 100-procentsudfasning af nye tunge fossile køretøjer. Det fremgår ikke af forslaget, men det er noget, som vi fortsat arbejder for.

Jeg vil fremsende et notat til udvalget snarest, hvori forslaget beskrives mere detaljeret.

b) Kommissionens delegerede forordning om regler for produktion af vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse

C (2023) 1087

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Forordningen, der jo er udstedt med hjemmel i VE-direktivet, fastsætter en fælles EU-metode med regler for dokumentation af produktion af transportbrændstoffer af ikkebiologisk oprindelse og sikrer, at de er baseret på vedvarende energikilder.

Forordningen har været længe undervejs og er derfor også budt velkommen af branchen. Reglerne af delt af at give industrien den regulatoriske afklaring, som er nødvendig frem mod ptx-teknologiens endelige gennembrud og investeringsbeslutningerne.

Regeringen er generelt positiv over for forordningen. Særlig positivt er det, at der etableres fælles EU-regler for dokumentation af grøn brint baseret på VE, og at reglerne finder anvendelse for brint importeret fra tredje verdenslande.

Retsakten indeholder en række undtagelsesbestemmelser, bl.a. en, der finder anvendelse i budområder med høj VE-andel i nettet. Danmark forventes inden for en årrække at opfylde dette, hvilket vil give danske producenter en relativ konkurrencemæssig fordel.

Derudover skal brændstofproducenterne i budområder, hvor den gennemsnitlige CO₂-intensitet af den anvendte elektricitet er lav, opfylde et mere lempeligt dokumentationskrav. Det kunne være områder med meget atomkraft. Regeringen har tidligere været forbeholdende heroverfor. Danmark

er generelt blevet imødekommet i reglernes endelige udformning. Atomkraft anerkendes med de nye regler ikke som vedvarende energikilde.

Regeringen vurderer ikke, at Danmark bør gøre indsigelse mod den delegerede forordning. Det skal ses i lyset af branchens modtagelse af de nye regler og af den begrænsede betydning, som de lempeligere dokumentationskrav forventes at få. Dokumentationskravene understøtter, at brint vil blive produceret i områder med en meget høj VE-andel.

Jeg vil fremsende et notat til udvalget snarest, hvori forslaget og regeringens holdning beskrives mere i detaljer.

Alex Ahrendtsen: Det er ærgerligt, at atomkraft ikke anerkendes som en vedvarende energikilde, især i lyset af udviklingen for øjeblikket. Ordet atomkraft får folk til at tænke på de store anlæg, men der sker jo en fantastisk udvikling på bl.a. SMR-området (small modular reactor). Hvordan forholder ministeren sig til SMR – er det ikke værd at kigge på? Kunne man ikke inkludere det i energipolitikken for at skabe en stabil energiproduktion ved siden af den mere alternative vedvarende energi?

Marianne Bigum: Jeg ved, at regeringen sammen med Europa-Kommissionen og De Grønne har kæmpet for, at brint først anerkendes som en grøn teknologi, når der er grøn strøm i systemerne. Men det har været diskuteret og afhænger lidt af, hvordan det ender. Nogle kræver, at additionaltetskravet udskydes til 2030, men det vil betyde, at der så kan være sort brint indtil da. Jeg håber derfor, at den danske position i forhandlingerne forbliver uændret, og jeg ser frem til, at sagen bliver forelagt til forhandlingsoplæg.

Klima-, energi- og forsyningsministeren: I regeringens optik er der fundet en okay balance i forslaget. Der skelnes mellem, om det er fra VE, eller om det er et CO₂-fattigt energisystem, hvilket jo er en indirekte anerkendelse af a-kraftens rolle i at sikre et CO₂-fattigt energisystem i Europa. Om det er økonomisk, miljømæssigt og sikkerhedsmæssigt fornuftigt, at teknologien finder anvendelse i Danmark, er jo en helt anden og større diskussion. Vi har brug for CO₂-fattig energi i Europa, og jeg er egentlig relativt stor tilhænger af det spørgsmål. Det er op til medlemsstaterne hver især at afklare. Det er i den her sammenhæng bare vigtigt at have en skillelinje mellem det, der er VE-baseret, og det, der er CO₂-fattige energikilder. Det tror jeg også, forbrugerne vil sætte pris på.

Hvornår er energiforsyningen, som støtter produktionen af den grønne brint, grøn nok? I min optik er det fine i dette forslag de mindre vidtgående dokumentationskrav for dem, der er i energisystem med en meget høj andel af ikkefossil energi. Helt principielt synes jeg, at det er godt at have slappere dokumentationskrav, da det jo skaber incitament til, at man får budområder i EU. F.eks. kunne en kommende energigød, DK1 og DK2 i vores tilfælde, skabe incitament til at flytte produktionen af grøn brint nærmere kilden til den vedvarende energikilde. Det er dels af økonomiske årsager, dels fordi det skaber en mulighed for, at den industrielle aktivitet, som knytter sig til at udbygge den vedvarende energi, udvides fra bare at bygge og sætte det op til også at skabe produkter ud af det.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3938 (økonomi og finans) den 14. marts 2023

EUU alm. del (2022) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren: Jeg forelægger én sag til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om et forslag om straksbetalinger i euro. Resten af sagerne forelægger jeg til orientering. Af tidshensyn vil jeg ikke nævne sagerne om finanspolitiske retningslinjer for 2024, økonomiske konsekvenser af Ruslands aggression i Ukraine samt G20- og IMF-møder. Finansministeren har tidligere forelagt sagerne om decharge for regnskabsåret 2021 samt Rådets budgetretningslinjer for EU's 2024-budget.

FO 1. Straksbetalinger i euro

– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsorden for rådsmødet (økonomi og finans) den 14. marts 2023*

KOM (2022) 0546

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 3)

Økonomiministeren: Sagen er ikke på dagsordenen for det kommende ecofinrådsmøde, men den forelægges til forhandlingsoplæg nu, da der ventes enighed i Rådet senere i første halvår af 2023. Der ventes snart fremlagt et samlet kompromisforslag.

En straksbetaling betyder, at en bank eller en anden udbyder af betalingstjenester flytter midler fra betalers konto til betalingsmodtagers konto inden for få sekunder på alle tidspunkter af døgnet og året rundt. Det adskiller sig fra almindelige betalinger, som normalt gennemføres den følgende bankdag.

Formålet med forslaget er at udbrede straksbetalinger i euro mellem EU-landene, også EU-lande med anden valuta end euro. Brugen af straksbetalinger i euro er i dag begrænset. Forslaget skal gøre euroen til et mere effektivt betalingsmiddel. Forslaget gør det obligatorisk for betalingsudbydere i alle EU-lande at udbyde straksbetalinger i euro, såfremt de tilbyder almindelige betalinger i euro. Det gælder, uanset om landene har euroen som valuta eller ej. Danske betalingsudbydere skal dermed også udbyde straksbetalinger i euro, hvis de udbyder almindelige betalinger i euro.

Forslaget begrænser gebyrer for straksbetalinger i euro. Betalingsudbydere må ikke kræve højere gebyrer for straksbetalinger i euro end for almindelige betalinger i euro.

Forslaget indeholder også et krav om, at pengeinstitutterne skal tilbyde en løsning, hvor en kunde kan kontrollere, om navnet på kontohaver og kontonummer stemmer overens, før en straksbetaling godkendes.

Forslaget indeholder desuden et nyt system til screening af kunder op imod EU's sanktionsliste.

Regeringen ser positivt på forslagets formål om at styrke det indre marked og fremme effektive betalinger samt konkurrence til fordel for forbrugerne.

FO Regeringen beder udvalget tilslutte sig et forhandlingsoplæg, hvor vi fra dansk side lægger vægt på, at forslaget giver merværdi og tager højde for forskelle mellem EU-lande i og uden for euroområdet. En mulig proportional løsning kan være, at forslagets krav kun omfatter institutter, der har

valgt at tilbyde konti i euro. Det vil opnå forslaget's formål og samtidig sikre hensyn til lande uden for euroen og de administrative byrder for institutterne. Vi er også åbne for andre løsninger, der tilgodeser disse hensyn. Vi ved endnu ikke, hvilken løsning der vil kunne opnås enighed om, men dette er, hvad vi vil arbejde for.

Vi lægger afgørende vægt på, at EU-landene ikke forpligtes til at indføre administrative bøder. Vi arbejder for et kompromisforslag, som kan imødekomme os.

Vi lægger vægt på, at forslaget er foreneligt med et fortsat højt niveau for beskyttelse mod hvidvask og omgåelse af sanktioner.

Og vi lægger vægt på, at forslaget giver passende frister for omstilling og implementering af de nye systemer og tjenester.

Søren Søndergaard: Jeg er overordnet enig med retningen i regeringens forhandlingsoplæg. Ud over at administrative bøder indebærer et grundlovsproblem, har den danske befolkning jo sagt nej til euroen. Det er underligt, at små banker pludselig skal tvinges til at oprette systemer, som muliggør straksoverførsler i euro, især når behovet er så begrænset, og folk jo bare kan overføre i kroner i stedet.

Jeg er glad for, at man lægger afgørende vægt på, at landene ikke forpligtes til at indføre administrative bøder, men jeg er ked af, at man ikke går hele vejen og lægger afgørende vægt på, at de små banker ikke skal kunne påtvinges at efterleve forslaget's krav. Der skal være en undtagelse, i og med vi i Danmark har et euroforbehold.

Jeg synes desuden, at der skal lægges helt afgørende vægt på det, regeringen nævner om hvidvask. I den forbindelse kommer Finanstilsynet vist med en henvisning, men jeg kunne egentlig godt tænke mig en vurdering fra Europol eller Rigspolitiet af forslaget's sikkerhedsmæssige betydning for kriminalitetsbekæmpelse. Da pengene ikke længere vil skulle veksles, når de bliver overført fra et land til et andet, forbedres muligheden for at hvidvaske store beløb.

Disse punkter er forudsætningen for Enhedslistens støtte til forhandlingsoplæg.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Er ministeren enig i, at forslaget's krav vil være en bombe under det danske system? Og er ministeren enig i, at forslaget vil gøre det dyrere for de danske bankkunder? Regeringens linje er ikke hård nok, og Dansk Folkeparti følger i Enhedslistens kølvand hvad angår kritikken af forhandlingsoplægget.

Økonomiministeren: Jeg hørte det, som om Enhedslisten støttede forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard: Såfremt der bliver lagt afgørende vægt på de nævnte punkter.

Økonomiministeren: Nå, så god er verden alligevel ikke.

NOT Jeg noterer mig Søren Søndergaards kommentarer. Jeg synes, det er relevant at stille spørgsmål om hvidvask, men det bør nok stilles skriftligt, så vi får svaret på præcis det, der spørges til. Om svaret så kan ændre Enhedslistens holdning til forhandlingsoplæg, må vi se på. Det er en tidlig forelæggelse, og vi ved ikke, hvornår forslaget falder på plads, så jeg er ikke i stand til at foretage disse vurderinger i dag. Man kunne jo også rette henvendelse til andre såsom Rigspolitiet.

Det er selvfølgelig en af regeringens prioriteter i så høj grad som muligt at bekæmpe hvidvask, men det er rigtigt, at hurtige transaktioner medfører en øget risiko i den henseende. Om forslaget i sig selv vil have den effekt, må vi få uddybet af andre.

Søren Søndergaard synes desuden, at man bør have mere fokus på undtagelsesmulighederne for mindre banker. Vi kender endnu ikke den endelige udformning af forslaget. Regeringens holdning er, at forslaget skal gøres så smidigt som overhovedet muligt, og det synes jeg er afspejlet i forhandlingsoplægget. Men da vi endnu er i en meget tidlig fase, vil jeg foreslå, at vi kommer tilbage til Europaudvalget senere i forløbet med en skriftlig orientering. Det bliver jo nok ikke afgjort fra en time til en anden, men på denne måde kan vi give udvalget de bedste forudsætninger for at give sin holdning til kende.

Jeg noterer mig også Dansk Folkepartis synspunkter. Jeg er ikke enig i, at man ud fra dette kan sige, at det vil medføre en kæmpe regning til kunderne. Der er endda indbygget en mekanisme til at sikre, at det ikke sker. Men vi må også være ærlige og sige, at vi ikke kan opgøre regningen, før vi ved, hvordan forslaget lander. Jeg er opmærksom på de bekymringer, der bliver givet udtryk for. Vi er heller ikke interesseret i, at forslaget fører meget store administrative byrder med sig for den finansielle sektor.

Theresa Scavenius: Handler det ikke om, at der bliver stillet større krav til bankerne, sådan at de på forhånd skal have styr på afsender og modtager af pengene, inden straksbetalingen bliver udført? Hvis det er tilfældet, er nogle af bekymringerne jo ubegrundede.

Sofie Carsten Nielsen: Radikale Venstre støtter forhandlingsoplægget. Jeg synes, regeringens tilgang er fin og balanceret og også kritisk.

Charlotte Munch: Danmarksdemokraterne støtter forhandlingsoplægget, primært fordi det kalder på smidighed for transaktionerne, og vi mener, at det vil kunne hjælpe på det.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter også forhandlingsoplægget. Jeg kunne dog godt tænke mig at høre, om vi kan risikere, at det bliver dyrere at foretage straksbetalinger i kroner end i euro. Det ville jo være lidt fjollet, hvis danskerne endte med at sidde og overføre penge til hinanden i euro.

Jeg vil gerne bakke op om Søren Søndergaards spørgsmål om hvidvask. Jeg kan forstå, at der i forslaget er taget højde for screening op imod EU's sanktionslister, men jeg synes, det er vigtigt med et fokus på at begrænse hvidvask.

Økonomiministeren: Det er helt rigtigt forstået af Theresa Scavenius. Forslaget indeholder et krav om, at pengeinstitutterne skal tilbyde kunderne en løsning, som gør det muligt at kontrollere, om navnet på kontohaver og kontonummeret stemmer overens, før en straksbetaling godkendes. Desuden indeholder forslaget et nyt system til screening af kunder op imod EU's sanktionsliste.

Til Alexander Ryle: Det ville være mest fornuftigt at udarbejde et notat om rammerne for priserne på straksbetalinger, når reglerne for det er på plads. Jeg er enig i, at det ville blive lige spændende nok, hvis man skal sidde i Danmark og overføre euro til hinanden, fordi det er billigere end at gøre det i kroner.

Søren Søndergaard: Det er rigtigt, at kunderne skal screenes op imod EU's sanktionsliste, men i forhold til hvor meget hvidvask der foregår, står der jo ikke så mange på EU's sanktionsliste. De nationale lister er langt mere interessante. Men det er svært at forestille sig, hvordan f.eks. en tysk bank skulle gøre det. Vi må få afdækket, om der er andre ordninger i den henseende.

Jeg forstår det sådan, at ministeren har sit mandat, men at han vil overveje at vende tilbage til Europaudvalget, hvis der på nogle områder viser sig at komme afgørende ændringer. Enhedslisten stiller nogle skriftlige spørgsmål, og så må vi se, hvad svarene bliver.

Økonomiministeren: Det er kun i min interesse, at Europaudvalget ved lige så meget som mig, så diskussionen bliver kvalificeret. Vi må finde en måde at melde tilbage på, hvis noget pludselig kræver hurtig proces.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

UDG 2. Indberetningspligt for oplysninger vedr. kryptoaktiver og e-penge (DAC8)

– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsorden for rådsmødet (økonomi og finans) den 14. marts 2023*

KOM (2022) 0707

Punktet var udgået.

3. Implementering af genopretningsfaciliteten

– *Drøftelse*

KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2023) 0099, KOM (2023) 0116

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (sammenotat side 15)

EUU alm. del (20222) – Bilag 36 (udvalgsmødereferat side 14 FO, forhandlingsoplæg vedr. Repower EU forelagt EEU 22/11-22)

EUU alm. del (20211) – Bilag 718 (udvalgsmødereferat side 1272, samråd 16/6-21 om Danmarks konvergensprogram)

EUU alm. del (20201) – Bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098 FO, forhandlingsoplæg vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EEU 16/6-20)

Økonomiministeren: Ecofin-rådet skal gøre status over implementeringen af landenes genopretningsplaner og deres bidrag til den grønne omstilling.

Alle landes planer lever op til kravet om, at mindst 37 pct. af midlerne i planerne skal bruges på grøn omstilling. Implementeringen af planerne er nu i gang, og der bliver udbetalt midler til landene i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål.

Foreløbig er der blevet udbetalt over 15 mia. euro i direkte støtte og lån som følge af implementering af grønne milepæle og mål. Det drejer sig bl.a. om milepæle om at styrke energieffektiviteten og fremme bæredygtig transport.

Den endelige aftale vedrørende finansieringen af REPowerEU afsætter ny direkte støtte på 20 mia. euro, der kan bruges på tiltag, som understøtter udfasningen af fossile brændstoffer fra Rusland og sætter tempo på den grønne omstilling. For at udmønte midlerne skal landene tilføje et såkaldt REPowerEU-kapitel til deres eksisterende genopretningsplan. På det kommende ecofinrådsmøde ventes også gjort status over dette arbejde.

Endelig ventes Ecofin-rådet uden drøftelse at godkende et forslag fra Kommissionen til en revideret rådsbeslutning om Finlands opdaterede genopretningsplan. Planen er opdateret i lyset af, at den endelige tildeling af finansiel støtte fra genopretningsfaciliteten til Finland er mindre, end det oprindeligt blev skønnet. Det har betydet, at nogle investeringer og reformer, som skulle have finansiering fra genopretningsfaciliteten, er nedskaleret eller helt udgår eller gennemføres med national finansiering i stedet for EU's genopretningsmidler. Der er ifølge Kommissionen tale om målrettede justeringer, som ikke ændrer på Kommissionens tidligere positive vurdering af den oprindelige plan. Det gælder bl.a. kravene vedrørende klimatiltag og grønne tiltag. Der ventes bred opbakning blandt EU-landene til den reviderede rådsbeslutning.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Finanspolitiske retningslinjer for 2024

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 30)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Rådskonklusioner vedr. en reform af EU's finanspolitiske regler

– *Godkendelse*

KOM (2022) 0583

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (sammenfatning side 39)

EUU alm. del (2022) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 140, behandlet i EUU 2/12-22)

Økonomiministeren: Ecofin-rådet skal vedtage konklusioner om en reform af EU's finanspolitiske regler. Konklusionerne ventes at sætte en overordnet retning – eller ramme – for egentlige lovforslag fra Kommissionen, som ventes i dette forår.

Vi vil løbende komme tilbage til sagen i Europaudvalget, og den vil blive forelagt til forhandlingsoplæg på et passende tidspunkt i lyset af de kommende lovforslag. Vi har allerede drøftet Kommissionens overordnede udspil. Kommissionen lægger op til, at landene skal udarbejde mellemfristede planer med årlige udgiftslofter, der sikrer en holdbar udvikling i landenes gæld, og som indeholder planlagte investeringer og reformer. Jo højere gælden er, og jo mere den skønnes at stige fremadrettet, desto mere ambitiøse krav vil der være til landenes planer og særlig de årlige udgiftslofter.

Formandskabet har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner. Der lægges op til nogle relativt overordnede konklusioner, som dels peger på de elementer, hvor der tegner sig en vis konsensus, og dels nævner de elementer, som især kræver videre drøftelser. Udkastet vil kunne ændre sig frem til ecofinrådsmødet, da vi stadig er tidligt i forløbet.

Konklusionerne peger bl.a. på en bred enighed om, at de finanspolitiske regler og samarbejdet skal have et mere mellemfristet fokus på basis af landenes egne flerårige planer for finanspolitik, reformer og investeringer. Planerne skal vurderes af Kommissionen og godkendes af Rådet. Planerne skal også kunne revideres i særlige tilfælde, f.eks. ved regeringsskifte.

Konklusionerne udtrykker også overordnet enighed om, at landenes planer skal fastlægge flerårige udgiftslofter på basis af retningslinjer fra Kommissionen. Udgiftslofterne skal sikre en holdbar udvikling i gælden, og at underskuddene holder sig under 3 pct. af bnp på sigt. Hvis udgiftslofterne ikke overholdes, eller underskuddet er over 3 pct. af bnp, skal landet kunne få en henstilling, afhængig af de nærmere omstændigheder.

Landene kan få lov til at aflevere forlængede planer med længere tid til den finanspolitiske tilpasning. Det forudsætter, at planerne indeholder reformer og investeringer, der styrker vækstgrundlaget, forbedrer de offentlige finanser og deres holdbarhed samt fremmer EU's strategiske prioriteter. Det kan f.eks. være den grønne omstilling og styrkelse af forsvar.

Konklusionerne peger samtidig på en række punkter, som kræver videre drøftelser.

Det drejer sig bl.a. om, hvordan der skal fastlægges retningslinjer for landenes udgiftslofter. Det drejer sig også om bestemmelserne om planernes reformer og investeringer. Samt kriterierne for, at der kan tillades forlængede planer med mere lempelige udgiftslofter. Der udestår også drøftelser om kravene for lande med lave gældudfordringer, og hvordan planerne skal tage højde for EU's anbefalinger til landene under det europæiske semester m.v.

Regeringen går konstruktivt til arbejdet med reformen og forventer at kunne støtte rådskonklusioner med et indhold på linje med det nævnte udkast.

Regeringen finder det centralt, at en reform af reglerne samlet set trækker i retning af sundere og mere holdbare offentlige finanser i EU, især i lande med høj gæld. Alle lande skal kunne håndtere lavkonjunkturer. Og vi skal undgå nye gældskriser.

En reform bør derfor fastholde ambitionsniveauet i reglerne. Hvis reglerne f.eks. giver mere fleksibilitet, med hensyn til hvor hurtigt man skal reducere høj gæld, bør det modsvares af reformer og budgetforbedringer i gode tider, der styrker de offentlige finanser, samt bedre efterlevelse og håndhævelse af reglerne.

Hvis landene ønsker at fremlægge forlængede planer med lempeligere udgiftslofter og lempede mål om gældsreduktion på kort sigt, bør landenes planer samtidig indeholde reformer, der styrker de offentlige finanser på længere sigt. Landene bør generelt fastsætte udgiftslofter, som sikrer underskud under 3 pct. af bnp og en mere holdbar gældsudvikling, især i lande med store gældsudfordringer.

Det er desuden helt centralt for regeringen, at vi i Danmark fortsat kan tilrettelægge finanspolitikken inden for budgetlovens rammer.

Regeringen forventer på basis af disse overordnede holdninger at kunne støtte rådskonklusionerne. Vi vil som sagt vende tilbage til sagen i Europaudvalget, og vi kommer til at drøfte et mandat på basis af de kommende lovforslag fra Kommissionen.

Theresa Scavenius: Det er virkelig spændende, hvad der sker finanspolitisk i Europa lige nu. Der er ved at ske et skifte, og i Danmark bliver vi nødt til at diskutere, hvor vi skal lægge os. Støtter vi et skifte, som lægger op til den slags gældsstyring? Formålet er jo at skabe en robust økonomi, som vi kan bruge til at investere, lidt i forlængelse af genopretningsfaciliteten. Støtter vi desuden, at der skal komme flere af disse instrumenter, som gør, at man investerer direkte i de forskellige økonomier? En stærkere finanspolitisk kapacitet i Europa lyder i det hele taget interessant.

Sofie Carsten Nielsen: Regeringen lægger efter min mening en rigtig god holdning for dagen. Ministeren nævnte, at dette hænger sammen med forhandlingerne om REPowerEU og industripolitikken, og det vil det jo komme til. Jeg vil derfor gerne rose den balancerede tilgang, men også opfordre til, at det fremover vil fremgå endnu tydeligere, at disse ting hænger sammen med en balance-ret tilgang, som indebærer støtte til øget fleksibilitet, men konsolidering for dem, der ikke kan, hvis det modsvares af yderligere håndhævelse. Jeg håber, denne tilgang kan vinde opbakning, da jeg ved, at dette kan blive en hård kamp.

Marianne Bigum: I samlenotatet står der, at de nationale planer skal fastlægge årlige udgiftslofter, og at udgiftslofterne baseres på en EU-indikator for de offentlige nettoudgifter. Er denne EU-indikator noget nyt, og medfører den en ny opgørelse af udgiftslofter, og vil det i givet fald have betydning for dem?

Økonomiministeren: Til Theresa Scavenius: Det er ingen hemmelighed, at der er mange forskellige dagsordener i denne debat, og det vender vi tilbage til, når der skal forelægges forhandlingsop-

læg. Jeg har løbende haft diskussioner med kolleger om det, og spørgsmålet om Europas sikkerhed, Ukraine og de store investeringer i forsvarsområdet føder jo også ind i debatten. Jeg synes, det skal nævnes her. Nogle lande vil med god grund bringe emnet op, da forsvarsbudgetterne i nogle af de lande, som ligger i udsatte positioner, måske ser ud til at blive fordoblet over få år.

Til Sofie Carsten Nielsen: Diskussionen om de finanspolitiske regler handler om rigtig mange ting, både om økonomisk holdbarhed og om, hvordan Europa fremover er i stand til at klare sig i forhold til resten af verden, hvis man hæver sig op i helikopteren.

NOT Til Marianne Bigum: Jeg vender tilbage med et skriftligt svar.

UDG 6. Forberedelse af G20- og IMF-møder 12.-14. oktober 2023

– *Drøftelse*

Punktet var udgået.

7. Internationale møder: Opfølgning på G20-møde for finansministre og centralbankchefer 23.-24. februar og forberedelse af G20- og IMF-møder 12.-14. april 2023

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 70)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Decharge for regnskabsåret 2021

– *Godkendelse*

EUU alm. del (20222) – Bilag 221 (beslutningsreferat fra EUU-møde 10/2-23 vedr. budgetgennemførelsen)

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 76)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Rådets budgetretningslinjer for 2024-budgettet

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3938 – Bilag 1 (samlenotat side 95)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3938 – bilag 1 (samlenotat side 59)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3937 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhedsdelen) den 14. marts 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Alle punkter forelægges til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gebyrer og afgifter, der skal betales til Det Europæiske Lægemiddelagentur, om ændring af forordning (EU) 2017/745 og om ophævelse af forordningerne (EF) nr. 297/95 og (EU) nr. 658/2014

– *Politisk drøftelse*

KOM (2022) 0721

Rådsmøde 3937 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 177, Senest behandlet i EUU 2/12-22)

Indenrigs- og sundhedsministeren: På EU-plan godkender Kommissionen lægemidler på grundlag af Det Europæiske Lægemiddelagenturs (EMA) vurdering af kvalitet, sikkerhed og effektivitet af medicin til mennesker og dyr, inden disse sælges på det europæiske marked. EMA opkræver gebyrer fra ansøgere om markedsføringstilladelser og betaler vederlag til de nationale myndigheder for deres videnskabelige arbejde i EMA-regi. Gennem de senere år er der foretaget udvidelser og ændringer på lægemiddelområdet. Herudover har EMA fået en større rolle, når det kommer til kriseberejdskab og krisestyring, som kræver yderligere finansiering. Derfor er der behov for at tilpasse reglerne for gebyrer og vederlag, som i dag ikke afspejler de reelle omkostninger.

Her kan særligt tre formål med tilpasningen fremhæves. Først og fremmest er formålet med forslaget at skabe et forsvarligt finansielt grundlag for EMA's aktiviteter. Derfor skal gebyrer til virksomheder og vederlag til nationale myndigheder være omkostningsbaserede. Dernæst skal forordningen forenkle systemet og skabe overblik. Det gør Kommissionen ved at lægge de to nuværende forordninger sammen til ét samlet regelsæt. For det tredje skal forordningen fremtidssikre gebyrsystemet ved at indføre fleksibilitet til at justere gebyrerne.

Regeringens holdning

Regeringen stiller sig overordnet positivt over for formålet med forordningen, herunder indsatsen for at skabe en overskuelig og omkostningsbaseret ramme for EMA-gebyrer. Det er vigtigt, at reguleringen er tilpasset den udvikling, som lægemiddelområdet har været igennem.

Danmark indgår i et netværk af eksperter på tværs af hele EU på lægemiddelområdet, hvorfor det er vigtigt for Danmark, at andre lande også deltager. Derfor er det også vigtigt for Danmark, at forslaget bibeholder medlemslandenes økonomiske incitament til at indgå i netværket.

Endelig er det væsentligt, at fleksibiliteten i forslaget, som kan udløse justeringer af satserne, baseres på en objektiv og omkostningsbaseret tilgang.

Jeg vil snarest komme tilbage til udvalget med henblik på at forelægge et forhandlingsoplæg.

Karin Liltorp: Selvfølgelig skal man have betaling for det arbejde, man udfører, og omkostningerne vil jo afspejle det. Generelt i medicinalindustrien giver det dog anledning til stor bekymring, at EMA's godkendelsesproces sammenlignet med andre steder i verden er for langsom. Sikkerheden er selvfølgelig altafgørende, når nye lægemidler skal godkendes, men kompleksiteten i EMA's proces må ikke blive så stor, at den kommer til at udgøre en hæmsko. Måske skulle man overveje at ændre noget i selve systemet for at få det til at gå lidt hurtigere.

Jeg er klar over, at gebyret ikke bare bliver sat op fra 100 til 200 kr., men at der er tale om seriøse gebyrer, og jeg vil derfor gerne appellere til, at man husker de små aktører, opstartsfirmaerne, for hvem omkostningerne relativt set kan blive meget høje. Der er forskel på at være Novo Nordisk og være en privat iværksætter, som har fået en god idé. Man skal sørge for, at de små iværksættere stadig kan være med, selv om gebyret bliver hævet.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Der er ingen tvivl om, at ændringerne vil have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet og lægemiddelindustrien. Jeg vil dog fremhæve, at forslaget jo har været til høring i Danmark og mødte generel opbakning fra lægemiddelindustrien, så længe vi altså sikrer, at ændringerne i gebyrer modsvares af en relativt hurtig og korrekt sagsbehandling. Det har desuden været væsentligt for regeringen at sikre, at ændringerne ikke medfører prisstigninger for borgerne.

I gebyrstrukturen er der taget højde for, at der skal være mulighed for gebyrreduktioner for små og mindre virksomheder. Hvis en uddybning er nødvendig, må vi sende den over på skrift.

2. Europa-Kommissionens meddelelse om EU's globale sundhedsstrategi. Bedre sundhed for alle i en verden i forandring

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2022) 0675

Rådsmøde 3937 – Bilag 2 (samlenotat side 12)

Indenrigs- og sundhedsministeren: Udvalget blev i juni 2022 orienteret om at Kommissionen ville præsentere en ny strategi for global sundhed. Meddelelsen kom i november, og Rådet arbejder nu på et sæt rådskonklusioner, som skal være et svar på Kommissionens meddelelse. Det er i det lys, at udvekslingen af synspunkter finder sted.

Vi har i den Europæiske Union en fælles vision om at skabe bedre sundhed for alle i en verden, som er i konstant forandring. Der er adskillige udfordringer for den globale sundhed, hvor særlig klimaforandringer, krig og humanitære kriser, samt en stigende forekomst af ikke-smitsomme sygdomme kan fremhæves. Dertil ser vi en skævvridning, hvor det er de mest sårbare lande og mennesker, der rammes hårdest.

Covid-19-pandemien har understreget for os alle, at sundhed ikke kan gøres op i landegrænser. Vi er nødt til at engagere os globalt for at værne om den globale sundhed. Det er derfor relevant, at Kommissionen har revideret sin tidligere strategi for EU's rolle i global sundhed, som stammer helt tilbage fra 2010. I sin nye strategi peger Kommissionen på tre overordnede prioriteter:

1. Bedre sundhed og trivsel for mennesker gennem hele livet. Her er der fokus på at styrke og samle den europæiske indsats for, at vi i fællesskab kan opnå FN's verdensmål for sundhed og sikre et sundt liv for alle.
2. At opbygge og styrke sundhedssystemer og fremme universel sundhedsdækning, baseret på principper om tilgængelighed, effektivitet og modstandsdygtighed.
3. Forebyggelse og bekæmpelse af sundhedstrusler, herunder pandemier. Her vil Kommissionen særligt lægge vægt på en One Health-tilgang, som skal imødegå de sundhedstrusler, der opstår af menneskers interaktion med miljø, planter og dyr – såsom bekæmpelsen af antibiotikaresistens. Der vil også være fokus på sundhedstrusler, der opstår som følge af klimaforandringer og øget urbanisering.

Kommissionen vil arbejde for, at de tre punkter indtænkes i alle politikområder, der kan have en indvirkning på global sundhed. Samtidig opfordres medlemslandene til ligeledes at følge prioriteterne i strategien.

Regeringens holdning

Regeringen finder det først og fremmest positivt, at EU's strategi for global sundhed nu bliver opdateret. Meget er sket og har ændret sig siden 2010, og det er positivt, at Kommissionen sætter fokus på EU's indsats for global sundhed. Regeringen støtter derfor generelt de tre overordnede prioriteter i strategien. Dermed er regeringen også enig i, at der skal være fokus på at styrke sundhedssystemer og udbrede universel sundhedsdækning.

Regeringen vil også støtte op om tiltag for at forebygge fattigdom og skrøbelighed med særlig fokus på rettigheder for marginaliserede grupper, kvinder, børn og unge.

Regeringen er ligeledes positivt indstillet over for strategiens fokus på at sikre, at det globale samfund er bedre rustet mod fremtidige sundhedskriser. Her har regeringen særligt fokus på at opbygge modstandsdygtige sundhedssystemer og et stærkere pandemiberedskab gennem en One Health-indsats.

Regeringen mener dog også, at der i strategien burde have været et større fokus på ikke-smit-somme sygdomme, som er en stor og voksende sundhedsudfordring globalt.

Endelig vil vi fra dansk side i implementeringen af relevante elementer i strategien have fokus på, at EU og dets medlemslande styrker koordinationen af aktiviteter og positioner inden for global sundhed.

Theresa Scavenius: EU kommer med nogle rigtig spændende takter her. Det er nemlig på dette område, at EU kan spille en global rolle, ligesom på klimaområdet. Vi skal fra dansk side bidrage stærkt til de fremtidige drøftelser. Vi skal overveje, hvordan vi undgår, at det bare bliver flotte skåltaler om global sundhed, og i stedet fokuserer på, hvordan vi helt konkret kan undgå de ting, vi ved, skaber usundhed som f.eks. kemikalier, forurening og klimaforandringer. Vi er alle blevet opmærksomme på, at pandemier er et globalt problem, men det bekymrer mig, at der faktisk bliver gjort meget lidt for at undgå fremtidige pandemier, som f.eks. at se på vores måde at holde dyr på. Kan man gøre denne politik til et værktøj til rent faktisk at eliminere de risici, der er forbundet med pandemier, zoonoser, klimaforandringer og kemikalier?

Indenrigs- og sundhedsministeren: Der er ingen tvivl om, at pandemier er et globalt problem – senest understreget af covid-19 – og at problemet skal håndteres og løses globalt i de forskellige fora for internationalt samarbejde. EU-rammen er en del af dette, men EU kan og skal spille en stadig større rolle på den globale dagsorden, og her er strategien et vigtigt element, netop fordi den har så stort et fokus på One Health-tilgangen og dermed zoonoser, som bliver nævnt. Fra dansk side vil vi bl.a. fremhæve ICARS (International Centre for Antimicrobial Resistance Solutions), som jo er vores bud på, hvordan man kan arbejde helt centralt med One Health med særligt fokus på lav- og mellemindkomstlandene.

Theresa Scavenius: Det lyder rigtig fint, og vi kan jo diskutere det mere fremover.

Jeg vil rigtig gerne have, at vi får mere klimasundhedsdata, da det kan skabe grundlaget for at træffe bedre politiske beslutninger fremover. Derfor vil jeg bare høre, om jeg må kigge forbi til en kop kaffe engang for at tale om det. At søsætte dette på europæisk plan vil kunne være rigtig relevant. I Danmark har vi jo en stor mængde god sundhedsdata samt nogle rigtig gode virksomheder, som givetvis også ville synes, det var relevant.

Indenrigs- og sundhedsministeren: Netop klimasundhedsdata er en af de ting, der ikke er med i strategien, men jeg er enig i, at det er centralt at få med. Regeringen vil gerne tilkendegive, at vi gerne vil se på, hvordan man kan få klimasundhedsdata ind i den globale sundhedsstrategi på den ene eller den anden måde.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Indenrigs- og sundhedsministeren: Jeg vil kort orientere udvalget om ændring af en midlertidig praksis for så vidt angår vaccineorienteringer til Folketinget.

Under covid-19 blev der indført en ekstraordinær og midlertidig praksis med orienteringer til udvalget om anbefalinger fra EMA om ændringer i markedsføringstilladelsen til covid-19-vacciner på grund af den politiske og samfundsmæssige interesse omkring covid-19.

I lyset af den nuværende covid-19-situation er det dog muligt at vende tilbage til normal praksis, hvorfor vi fremover ikke orienterer om ændringer i markedsføringstilladelser for covid-19 vacciner.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3936 (retlige og indre anliggender – justitsdelen) den 9.-10. marts 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren: Arbejdsprogrammet for det svenske EU-formandskab på RIA-området har på et overordnet plan fokus på retlige og sikkerhedsmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine og kampen mod organiseret kriminalitet. Det svenske fokus skinner klart igennem på rådsmødedagsordenen, hvor i alt fire af punkterne på forskellig vis relaterer sig til Ruslands aggression mod Ukraine.

For flere af dagsordenspunkternes vedkommende er der i øvrigt tale om sager, der er omfattet af det danske retsforbehold, og hvor Danmark derfor ikke deltager i vedtagelsen.

Udvalget har forud for mødet fået tilsendt et samlenotat samt et supplerende samlenotat om sagerne på dagsordenen. Jeg skal beklage den sene fremsendelse af det supplerende samlenotat.

1. Ruslands aggression mod Ukraine: Dialog om den indre sikkerhed og samarbejde inden for retlige og indre anliggender og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

– *Meningsudveksling*

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 152, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Justitsministeren: EU's justits- og indenrigsministre besluttede i oktober 2022 at iværksætte en kontinuerlig og struktureret dialog med Ukraine om EU's og Ukraines indre sikkerhed.

Dialogen er baseret på de relevante ukrainske myndigheders konkrete operationelle behov for at adressere centrale udfordringer for både EU's og Ukraines indre sikkerhed.

Dialogen med Ukraine om indre sikkerhed knytter sig til følgende områder:

1. Grænsesikkerhed.
2. Våbensmugling.
3. Voldelige ekstremistiske udenlandske frivillige.
4. Andre sikkerhedsrisici.

Punktet vil være en fortsættelse af tidligere drøftelser i EU-regi af Ruslands aggression mod Ukraine. Jeg forventer bl.a. et fokus på, hvordan man kan styrke koordinationen og samspillet mellem EU's interne og eksterne instrumenter på henholdsvis området for retlige og indre anliggender og området for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder den civile dimension.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Direktiv om sanktioner mv. fsva. overtrædelse af Unionens restriktive foranstaltninger

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0684

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (sammenotat side 5)

Justitsministeren: Punktet vedrører det, som mere populært kaldes EU-sanktioner.

Direktivforslaget har til formål at fastsætte minimumsregler på tværs af EU-medlemsstaterne, der definerer overtrædelse af EU-sanktioner som en strafbar handling og fastsætter et fælles minimumssanktionsniveau. Forslaget udspringer af situationen i Ukraine og supplerer et forslag til direktiv om inddrivelse og konfiskation af aktiver. Sidstnævnte direktivforslag vil jeg vende tilbage til om lidt.

Sanktionsforslaget er omfattet af det danske retsforbehold og er derfor ikke bindende for Danmark. Regeringen deler dog ønsket om at styrke retshåndhævelsen af overtrædelser af EU-sanktioner og er derfor umiddelbart positivt indstillet over for forslaget.

Overtrædelse af visse EU-sanktioner er allerede i dag strafbart efter dansk ret. Fra dansk side følger vi dog forhandlingerne tæt for at vurdere, om direktivforslaget giver anledning til at tilpasse dansk lovgivning, så vi er på linje med de andre EU-medlemsstater på denne vigtige dagsorden.

Det svenske formandskab har oplyst, at der sigtes efter en generel indstilling i løbet af foråret 2023.

Søren Søndergaard: Uanset det danske retsforbehold eller ej må det vel være en relativ smal sag at indføre paragraffer i straffeloven, som sikrer, at folk bliver straffet, hvis de overtræder EU-sanktioner, som Danmark selv har været med til at vedtage. Går usikkerheden på, om vi allerede har de paragraffer? For hvis vi ikke har dem, skal vi da se at få dem.

Vi har vel strafforanstaltninger for overtrædelse af FN-sanktioner? Der har jo været massevis af store danske firmaer, som har overtrådt FN-sanktioner, men det er vel klart?

Justitsministeren: For det første er overtrædelse af visse EU-sanktioner allerede strafbart efter straffelovens § 110 c, stk. 3, og det straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, og under særligt skærpende omstændigheder er strafferammen indtil 4 år. Når det er sagt, er vi jo ikke afvisende over for at gøre yderligere. Selv om forslaget er forbeholdsramt, har vi tænkt os at følge direktivforhandlingerne med stor interesse, og vi vil tage stilling til, om der er behov for at skærpe den danske straffelov, når direktivet er forhandlet færdigt. Grundlæggende er vores politiske synspunkt, at vi ønsker, at overtrædelser af EU-sanktioner er behæftet med den strengest mulige sanktion.

Marianne Bigum: Ministeren fik vist ikke svaret på mit spørgsmål. Mit spørgsmål var egentlig relateret til krigsforbrydelser, som torturforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, som i dag ikke er selvstændigt kriminaliseret i den danske straffelov. Jeg vil gerne rettes, hvis jeg hørte forkert, men jeg hørte ministeren sige, at regeringen er åben for at tage yderligere initiativer hvad angår det. Derfor vil jeg gøre reklame for Socialistisk Folkepartis beslutningsforslag om netop det, som vi selvfølgelig håber på at få opbakning til.

Justitsministeren: Jeg tror, jeg har svaret Socialistisk Folkepartis ordfører i Folketingssalen. Krigsforbrydelser er allerede strafbare i Danmark den dag i dag, fordi vi har inkorporeret Romstatutten i dansk lovgivning. For så vidt angår Socialistisk Folkepartis beslutningsforslag om at indskrive forbrydelserne direkte i straffeloven vil vi ikke afvise noget, og vi ser frem til behandlingen af beslutningsforslaget.

3. Direktiv om inddrivelse og konfiskation af aktiver

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2022) 0245

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 18)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 147, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Justitsministeren: Forslaget har til formål at styrke EU-medlemsstaternes mulighed for at spore, identificere, beslaglægge, konfiskere og forvalte aktiver, der stammer fra kriminelle handlinger, med særligt fokus på organiseret kriminalitet.

Ligesom sanktionsforslaget er direktivforslaget om inddrivelse og konfiskation af aktiver omfattet af det danske retsforbehold. Det ændrer ikke på, at vi følger forhandlingerne tæt for at vurdere, om der er elementer, som kan være relevante i dansk ret.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Retsstatsudvikling på justitsområdet (hindringer for adgang til domstolsprøvelse, og hvordan de kan overvindes)

– *Meningsudveksling*

KOM (2022) 0500

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 29)

Rådsmøde 3899 – Bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde RIA 13-14/10-22)

EUU alm. del (20222) – Bilag 128 (udvalgsmødereferat side 228, retsstatsrapport behandlet på EUU-møde 9/12-22)

Justitsministeren: Drøftelsen vil forventelig tage udgangspunkt i Kommissionens tredje retsstatsrapport, der blev offentliggjort i juli 2022, og mere konkret fokusere på hindringer i adgangen til retsvæsenet.

Drøftelser af rapporten er en del af den årlige dialog om retsstatsprincippet. Der vil i regi af Rådet for Almindelige Anliggender blive afholdt en årlig horisontal drøftelse af retsstatssituationen på tværs af EU og landespecifikke drøftelser med afsæt i de landespecifikke kapitler i rapporten.

Danmark var senest genstand for en sådan landespecifik drøftelse i november 2020 i forbindelse med offentliggørelsen af retsstatsrapporten for 2020. Det er forventningen, at Danmark vil være genstand for en ny landespecifik drøftelse under spansk EU-formandskab i andet halvår af 2023.

Jeg ser frem til drøftelsen på rådsmødet, da retsstatsrapporten er et nyttigt redskab til på tværs af EU-medlemsstaterne at identificere mulige, negative tendenser og til rettidigt at sætte ind.

Søren Søndergaard: Danmark bliver genstand for en landespecifik drøftelse i forbindelse med det spanske formandskab. Vi fik jo nogle anbefalinger sidste gang. Er det regeringens indfaldsvinkel, at vi skal undgå at få de samme kritikpunkter igen? Og vil man i så fald inddrage udvalget i en diskussion af, hvordan man undgår det? Det kan også være, at det ligger i Retsudvalget, og det er helt i orden.

Det vil ikke være godt for retsstatsprincipperne, hvis lande som Danmark, som man skulle forestille sig lever op til principperne, igen og igen får de samme kritikpunkter. For det kan give anledning til, at andre lande heller ikke arbejder for ikke at undgå at få de samme kritikpunkter igen og igen.

Justitsministeren: Kapitlet om retsstatssituationen i Danmark er gennemgående meget positivt. Det fremgår bl.a., at Danmark er et af de mindst korruperte lande i EU, og at domstolene nyder en meget høj grad af uafhængighed. I kapitlet har Danmark fået fire anbefalinger fra Kommissionen. Det drejer sig om at sikre tilstrækkelige ressourcer til domstolene, revidering af lovgivning vedrørende partistøtte og indføre regler om svingdørssituationer for ministre og lobbyvirksomhed, samt at fortsætte arbejdet med at revidere offentlighedsloven. Alle fire temaer har regeringens interesse. Som Søren Søndergaard ved, fremgår det af regeringsgrundlaget, at vi igangsætter et arbejde med at revidere offentlighedsloven. I første omgang nedsættes et sagkyndigt udvalg. På ryggen af det skal der være politiske drøftelser. For så vidt angår at sikre tilstrækkelige ressourcer til domstolene tager vi allerede hul på det i dag. Jeg har indkaldt alle Folketingets partier til det første møde, som forhåbentlig munder ud i en bredt forankret aftale for domstolene. Det er bare for at nævne to konkrete eksempler, men det er klart, at vi har opmærksomhed på alle kritikpunkterne.

5. Rådskonklusioner om EU's Charter for grundlæggende rettigheder og civilsamfundets råderum

– *Godkendelse/meningsudveksling*

KOM (2022) 0716

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (sammenotat side 33)

Justitsministeren: Kommissionen præsenterede i december 2020 en ny strategi om anvendelsen af Charteret om grundlæggende rettigheder. Formålet med den nye strategi er bl.a. at styrke og støtte civilsamfundsorganisationer og menneskerettighedsforkæmpere. I overensstemmelse med denne strategi udarbejdes der årligt en rapport om anvendelsen af Charteret. Årsrapporten for 2022 fokuserer på civilsamfundets råderum og dets rolle i at beskytte og fremme grundlæggende rettigheder i henhold til Charteret.

I forlængelse af det arbejde har det svenske formandskab udarbejdet et udkast til rådskonklusioner om grundlæggende rettigheder og civilsamfundets råderum. Rådskonklusionerne indeholder en række opfordringer til EU-medlemsstaterne og Kommissionen. Eksempelvis opfordres EU-medlemsstaterne til at beskytte civilsamfundets aktører mod trusler og angreb ved f.eks. at etablere overvågningsmekanismer, sikre efterforskning og opfølgning på sådanne hændelser samt oprette særlige støttetjenester.

Regeringen er generelt positivt indstillet over for rådskonklusionerne, og det er min forventning, at de vil blive godkendt på mødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Kampen mod racisme og antisemitisme: de næste skridt

– Meningsudveksling

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 36)

Justitsministeren: Sagen har tidligere været genstand for drøftelser på baggrund af en bekymrende stigning i antisemitismen i og uden for Europa. Den seneste drøftelse var på rådsmødet i december 2022.

Det kan bl.a. fremhæves, at Rådet i 2018 vedtog en fælles resolution og handlingsplan mod antisemitisme, mens Kommissionen i 2021 fremlagde en EU-strategi for bekæmpelse af antisemitisme. Herudover vedtog Kommissionen i 2020 en EU-handlingsplan mod racisme, som bl.a. indeholder en række foranstaltninger, der skal bidrage til at samle aktører på alle niveauer i en fælles bestræbelse på at bekæmpe racisme mere effektivt. Endelig blev der på rådsmødet i marts 2022 vedtaget rådskonklusioner om kampen mod racisme og antisemitisme.

I forlængelse af EU-initiativerne præsenterede Danmark i januar 2022 en national handlingsplan mod antisemitisme.

Jeg forventer, at drøftelserne vil kunne give anledning til, at udtrykke støtte til den fortsatte kamp mod racisme og antisemitisme.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Retlige modsvar og kampen mod straffrihed vedr. internationale forbrydelser ifm. Ruslands aggression mod Ukraine

– Statusdrøftelse

Rådsmøde 3936 – Bilag 1 (samlenotat side 40)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 152, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Justitsministeren: Det er ikke et nyt emne. På rådsmødet i december 2022 vedtog EU-medlemsstaterne rådskonklusioner, og retsforfølgelse af internationale forbrydelser var også på dagsordenen for det uformelle rådsmøde i januar 2023.

Jeg forventer, at der vil blive gjort en status over arbejdet. Jeg kan oplyse, at den nuværende status er, at Den Internationale Straffedomstol (ICC) efterforsker situationen i Ukraine for begåede krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden. ICC har dog ikke jurisdiktion til at efterforske aggressionsforbrydelsen, der er en beslutning om ulovlig militær aggression mod et andet land i strid med FN-pagten. Forbrydelsen er kun rettet mod beslutningstagere som regeringsledere og ministre ansvarlige for udenrigs- og sikkerhedspolitik og kaldes derfor også for leadership crime.

Der pågår aktuelt overvejelser i EU om, hvordan retsforfølgning af de internationale forbrydelser sikres. Senest har Kommissionens formand meldt ud, at der nedsættes et internationalt center i Haag til retsforfølgning af aggressionsforbrydelsen i Ukraine.

Det er selvsagt en sag af stor vigtighed, og vi følger arbejdet tæt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

9. Idriftsættelse af et styrket Schengeninformationssystem (SIS)

– *Status/drøftelse*

Rådsmøde 3936 – Bilag 3 (supplerende samlenotat)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Forslag til revision af produktansvarsdirektivet

Justitsministeren: Jeg vil afslutningsvis benytte lejligheden til at orientere udvalget om et forslag til et nyt produktansvarsdirektiv. Direktivforslaget erstatter det gældende produktansvarsdirektiv fra 1985.

Formålet med direktivforslaget er at revidere det gældende direktiv, så det tilpasses fremkomsten af nye produkter, markedsaktører og øget genbrug af allerede omsatte produkter. Der lægges bl.a. op til at ændre definitionen af et produkt, så software også omfattes af direktivet.

Derudover lægges der op til nogle ændringer, som skal gøre det lettere for skadelidte at løfte bevisbyrden for en produktskade omfattet af direktivet. Det sker bl.a. gennem indførelsen af en række formodningsregler.

Der ændres dog ikke ved, at der gælder et objektivi ansvar for skader forvoldt af defekte produkter, som er produktansvarsdirektivets centrale element.

Direktivforslaget blev fremsat den 28. september 2022, og grund- og nærhedsnotat om forslaget blev oversendt til udvalget den 14. november 2022.

Det er formandskabets ambition, at forslaget skal være genstand for politisk drøftelse på rådsmødet i juni 2023. Det er dog ikke forventningen, at der skal vedtages generel indstilling i denne forbindelse.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 6. Rådsmøde nr. 3939 (miljø – miljødelen) den 16. marts 2023
EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren: Punkt 1, 5 og 6 forelægges til forhandlingsoplæg. Punkt 2, 3 og 4 forelægges til orientering.

FO 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om revision af direktiv 2010/75/EU vedrørende industrielle emissioner samt direktiv 1999/31/EC vedrørende deponering

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0156

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3903 – Bilag 4 (skriftlig forelæggelse af 13/10-22)

Miljøministeren: Direktivet om industrielle emissioner er EU's hovedredskab til at regulere forurening fra store industrianlæg og husdyrbrug. I Danmark er direktivet den overordnede ramme for udstedelsen af miljøgodkendelser til virksomheder. Forslaget skærper generelt reglerne, og der lægges op til en mere ensartet implementering på tværs af EU.

Kommissionen foreslår bl.a., at kravene til emissionsgrænseværdier skærpes. Direktivets anvendelsesområde udvides, så det også kommer til at omfatte kvægbrug og flere svine- og fjerkræbrug. Der stilles også krav om, at virksomhederne skal indføre miljøledelsessystemer. Der indarbejdes hensyn til klima, cirkulær økonomi og kemikalier i direktivet. Der er ingen tvivl om, at forslaget vil reducere de miljø- og sundhedsskadelige virkninger fra store industrianlæg og landbrug i EU. Forslaget vil også have en positiv klimaeffekt.

I Danmark er der i dag ca. 650 industrianlæg og 1.750 svine- og fjerkræbrug, der er omfattet af direktivet. De danske virksomheder og husdyrbrug er i forvejen underlagt strammere miljøkrav end i mange andre EU-lande. De vil derfor i vidt omfang allerede leve op til de skærpede krav i Kommissionens forslag. Det vil derfor være en konkurrencemæssig fordel for danske virksomheder og husdyrbrug, hvis de øvrige EU-lande kommer op på vores niveau.

Regeringen er meget positiv over for forslaget. Vi har i forhandlingerne arbejdet på at opretholde et højt grønt ambitionsniveau. Vi har samtidig også haft fokus på at minimere de administrative omkostninger ved forslaget. I forhandlingerne er der dog en del medlemslande, der har forsøgt at udvande forslaget. Mange lande har især inden for husdyrområdet presset på for lempelser.

FO Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet man

- lægger stor vægt på, at forslaget bidrager til reduktion af miljø-, klima- og sundhedsskadelige emissioner i EU
- lægger stor vægt på, at kvægbedrifter omfattes, og at der arbejdes for en ambitiøs tærskelværdi i overensstemmelse med den for danske husdyrbrug

- lægger stor vægt på, at byrder for erhvervslivet, herunder krav til dokumentation og ekstern revision af miljøledelsessystemer, mindskes og er proportionale i forhold til beskyttelsesniveauet
- lægger vægt på, at husdyrbrug omfattes af emissionskrav for drivhusgasser i kommende driftsforskrifter
- lægger vægt på, at der sker en præcis afgrænsning af anvendelsesområde og indhold af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter
- lægger vægt på, at Kommissionen hurtigst muligt før 2028 foretager en konsekvensvurdering af at fjerne undtagelsesbestemmelsen for anlæg omfattet af ETS
- lægger vægt på at styrke sammenhængskraften mellem IE-direktivet (Industrial Emissions Directive) og REACH-forordningen (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical substances), ved direkte at inkludere REACH-kriterier i fremtidige miljøgodkendelser
- lægger vægt på, at der etableres en passende overgangsperiode for både de industrielle anlæg og husdyrbrug, der sikrer lige konkurrencevilkår, og hvor undtagelsesbestemmelser ikke skaber vidtrækkende muligheder for at undgå direktivets anvendelsesområde.

Søren Søndergaard: Ministerens udgangspunkt er, at forslaget er en forbedring, men Greenpeace betragter det i deres hørings svar ikke som en forbedring, som jeg læser det. Er det korrekt, at forslaget indeholder nye undtagelser, som giver medlemslandene mulighed for at fravige reglen om, at industrieanlæg skal opnå en godkendelse? Og er det rigtigt, at industrielle svine-, fjerkræ-, og kvægbedrifter skal omfattes af et mindre omfattende godkendelsessystem? Er det rigtigt, at det kan vare op til 7 år, før det reelt træder i kraft for industrielle bedrifter?

Kim Valentin: Venstre støtter forhandlingsoplægget. I en del af hørings svarene bemærkes det, at der følger en del administration med indførelsen af forslaget. Kan vi få administrationen ned på et minimum, for det er et bekymringspunkt for alle interessenterne i markedet.

Miljøministeren: Til Søren Søndergaard: Registreringsmuligheder for husdyrbrug var i første omgang ikke nærmere specificeret i forslaget, men formandskabet har nu indsat, at et husdyrbrug skal leve op til de samme kriterier, som hvis anlægget får en miljøgodkendelse, hvis det registreres. Det er altså kun husdyrbrug – det handler ikke om industrivirksomheder. Godkendelsessystemet for husdyrbrug bliver ikke mindre omfattende eller forsimplet, men det bliver gradueret på baggrund af husdyrbrugenes størrelse. Det vil altså sige, at små husdyrbrug får færre krav – store husdyrbrug får flere krav. Kun noget af det, fordi der er så flere krav til de store husdyrbrug. Det er faktisk også i overensstemmelse med det system, vi har i Danmark i dag. Men regeringen synes, at det er fornuftigt, at der er en overgangsperiode, for der skal jo også ske nogle investeringer.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Det skyldes nogle mere principielle overvejelser og indvendinger. Der er jo en hel del gennemførelsesretsakter og særligt de delegerede retsakter, som er problematiske for os. Vi synes egentlig også, at det kan være lidt principielt, at der er forslag, som på en eller anden måde har karakter af, at EU blander sig i vores strafferetlige system.

Marianne Bigum: Jeg blev så glad, da jeg læste Kommissionens forslag. Jeg synes, at det er spot on, og jeg har flere steder skrevet, at det her er perfekt – det er lige dét, vi har brug for i den grønne omstilling. Jeg blev til gengæld så ked af det, da jeg nåede til regeringens indstilling og position, for man vil gerne trække den anden vej. Vi har igennem mange år hørt, at vi godt vil noget på det grønne område, men at EU skal gå forrest – det er et mantra, som flere benytter sig af – og derfor undrer jeg mig over, at den nuværende danske regering vil trække den anden vej, når EU så endelig går forrest.

Jeg vil gerne bede ministeren uddybe pointen i samlenotatet på side 15. Hvordan kan regeringen finde, »at miljøpræstationernes potentiale bedst opnås som ambitiøse, men ikke bindende benchmarks«? Jeg forstår det simpelthen ikke, og jeg kunne godt tænke mig at forstå ræsonnementet bag.

Erhvervslivet finder det væsentligt, at forslaget ikke skaber byrder for erhvervslivet, og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at man her mener nødvendige byrder. Det er tydeligt, at forslaget lægger op til, at virksomheder skal investere i nye teknologier, og det kan jo ikke undgås, at det vil medføre nogle byrder. Vi deler opfattelsen af, at der ikke skal være unødvendige byrder, men at have som et generelt krav eller en katteløm, at der ikke må være nogen som helst byrder, stopper jo egentlig den udvikling, der lægges op til.

Jeg vil også gerne bede ministeren bekræfte, at regeringens position med hensyn til offentlig deltagelse og indsigt er, at der lægges op til at udvande Kommissionens forslag og underminere Århuskonventionen. Med alle de forbehold kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget – vi hepper på Kommissionen i denne sag.

Theresa Scavenius: Jeg stiller skriftlige spørgsmål, og lægger jeg mig desuden lidt på linje med det, som Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti siger. Djævelen ligger i detaljen, og det kunne i virkeligheden være rigtig fedt, hvis vi i politik kunne begynde at følge markedsføringsloven. Man bør ikke bruge buzzwords som grønt og bæredygtigt længere, når det ikke er særlig gældende for, hvad der egentlig foregår.

Hvis man læser forslaget overfladisk, tænker man, at det lyder godt – alle er enige om grøn omstilling, klimapolitik, og alle problemer burde være løst. Men så skal man helt ned i de detaljer, som Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti nu har gravet frem, som jeg har gjort andre gange, før man kan se, at det måske har den modsatte effekt. Det er jo fair nok, at man arbejder for den modsatte effekt, men så kunne det bare være rart, hvis man sagde det. Jeg synes, at vi skal arbejde hen imod en mere ordentlig politisk debat, hvor vi ikke siger klima osv., når vi taler om, hvilke politiske instrumenter vi faktisk ønsker at bruge. F.eks. hæfter jeg mig ved, at der står, at regeringen vil arbejde for mindre monitorering. Det er et politisk instrument, hvor man prioriterer mindre monitorering over klima, og et eksempel på, at man sandsynligvis ikke kommer til at føre den klimapolitik, man egentlig ønsker.

Alternativet kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Miljøministeren: Marianne Bigum hepper på Kommissionen og ikke på Danmark, men Danmark støtter Kommissionens forslag. Vi lægger stor vægt på, at forslaget bidrager til reduktion af miljø-

klima- og sundhedsskadelige emissioner, og vi lægger stor vægt på, at kvægbedrifter omfattes. Det er noget af det, kampen går på, for nogle lande vil ikke have kvægbedrifter omfattet.

Vi arbejder med Kommissionen på, at det skal være et ambitiøst forslag, og vi lægger stor vægt på, at byrderne for erhvervslivet, herunder krav til dokumentation og ekstern revision af miljøsystemer, mindskes og er proportionale i forhold til beskyttelsesniveauet. Vi er godt klar over, at der skal ske nogle investeringer, men det må være sådan, at vi også arbejder på, at der er proportionalitet i forhold til den miljøgevinst, man henter. Det gælder f.eks. med hensyn til nødvendigheden af at udarbejde et meget detaljeret resume af en godkendelse, hvis man kan få den samme viden bare ved at læse godkendelsen. Vi synes, at det er en selvstændig pointe også at arbejde for, at dokumentationen er baseret på sund fornuft, hvad der er nødvendigt og proportionelt, i forhold til hvad man får ud af det miljømæssigt.

At vi har fokus på de administrative byrder for erhvervslivet, skal man ikke tolke, som om vi ikke er ambitiøse – tværtimod. Vi arbejder sammen med Kommissionen på, at hele forordningsforslaget er ambitiøst, og vi er jo ikke enige med alle lande. Vi tænker især på mindre virksomheder, som skal anskaffe et certificeret miljøledelsessystem og have en påtvungen ekstern revision, hvor vi mener, at tilsynsmyndigheden kunne spille den samme rolle. Det er at foretrække at finde en måde at gøre det på, som ikke pålægger vores mindre virksomheder meget store omkostninger uden den store miljøgevinst.

Der er ikke lagt op til en udvanding af Århuskonventionen.

Til Theresa Scavenius: Spørgsmålet om grøn markedsføring tager jeg til mig, og jeg tror, at befolkningen godt kan gennemskue det. Hvis man skal være helt nøgtern om hele dagsordenen for miljørådsmødet, må man vist sige, at alle sagerne har til formål at løse problemer med forurening eller håndtering af affald osv., og at de går nogle skridt i den retning. Er det nok til, at man kan sige, at det er grønt. Ja, det er det. Jeg synes ikke, at det vil være rigtigt at sige, at forslagene går den modsatte vej. Der er vi slet ikke, men jeg er helt med på, at det er en fuldstændig legal politisk diskussion, om det går langt nok.

Marianne Bigum: Det er rigtigt, at regeringen støtter en del af de fine ting i forslaget. Jeg henviste til, at regeringen er tilbageholdende over for at støtte miljøpræstationsgrænseværdierne som bindende i BAT-konklusionerne (Best Available Techniques), og det var jeg rigtig ærgerlig over at se. Ministeren forholdt sig ikke til det. Jeg synes, at det er en klar udvanding af Kommissionens ambitionsniveau, og jeg bad om en forklaring på, hvorfor eller på hvilken måde regeringen finder, at miljøpræstationernes potentiale bedst opnås som ambitiøse, men ikke bindende benchmarkfastsatte miljøledelsessystemer.

Socialistisk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Vi håber, at vi kan støtte de næste, og vi håber, at vi har leveret nogle gode input, så vi forhåbentlig kan nå dertil.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter forhandlingsoplægget.

NOT Miljøministeren: Til Marianne Bigum: Jeg vil meget gerne være præcis i besvarelsen af spørgsmålet om miljøgrænseværdierne, og jeg vil derfor meget gerne bede om at få spørgsmålet skriftligt. Så skal vi nok svare så hurtigt som muligt på det. Vi vil gerne både benchmark og bindende grænseværdier, og det er en vurdering af, hvad et miljøledelsessystem egentlig kan – kan vi sikre, at det

bruges til at drive miljø fremad, så det netop ikke bliver bureaukrati og ekstra omkostninger uden den store værdi.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

2. Kommissionens forslag til forordning om emballage og emballageaffald

– Politisk drøftelse

KOM (2022) 0677

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 18)

KOM (2022) 0677 – Bilag 3 (henvendelse af 2/3-23 fra Dansk Industri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer)

KOM (2022) 0677 – Bilag 2 (henvendelse af 1/3-23 fra Bryggerforeningen)

KOM (2022) 0677 – Bilag 1 (henvendelse af 3/2-23 fra de nordiske bryggerforeninger)

Miljøministeren: Punktet forelægges til orientering. Forslaget er fra november 2021 og udspringer af Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi. Forslaget skal reducere de stigende mængder emballageaffald i EU og skal fremme genbrug og genanvendelse af emballage. Det skal også fremme brug af genanvendt plastik i nye plastemballager. Samtidig skal forslaget understøtte investeringer i sektoren og sikre et mere velfungerende indre marked med harmoniserede krav til emballage.

Kommissionen opstiller som mål, at medlemsstaterne skal reducere mængden af emballageaffald med 5 pct. i 2030 stigende til 15 pct. i 2040. Der foreslås en række forbud mod unødvendige emballager som f.eks. små shampooflasker på hoteller og forbud mod overemballering af f.eks. lege-tøj, fødevarer og i forbindelse med e-handel.

Forslaget indeholder også en række genbrugsmål for forskellige typer af emballager, f.eks. takeawayemballager, drikkevareemballager, transportemballager og emballager i e-handel. Der stilles også krav om, at alle emballager skal kunne genanvendes i 2030. Der er harmoniserede kriterier for, hvornår en emballage har opfyldt dette krav. F.eks. skal emballagen nemt kunne adskilles med eksisterende sorteringsteknologi, og nye plastikemballager skal indeholde genanvendt plastik.

Forslaget indeholder også krav om, at medlemslandene skal indføre pant- og retursystemer for engangsdrikkevareemballager i plast og metal, som vi kender det i Danmark. Der er desuden krav om mærkning af emballage, så de bliver nemmere for forbrugerne at affaldssortere.

Regeringen hilser forslaget velkommen. Vi støtter forslagets formål og ambitioner og fokus på affaldsforebyggelse, genbrug og mere og bedre genanvendelse. Det kan bidrage til både miljø- og klimagevinster, øget vækst, jobskabelse og forsyningssikkerhed.

Det er jo et nyt forslag, så vi er i øjeblikket ved at se nærmere på både muligheder og konsekvenser. Forhandlingerne er først lige startet, så vi får lejlighed til at drøftet forslaget nærmere i udvalget senere på året.

Karin Liltorp: Der går en del kritik af forslaget på, at man ikke har udført en livscyklusvurdering, og at man udelukkende sammenligner produkter. Derfor er der en risiko for, at det faktisk har modsat konsekvens af det tilsigtede, hvis man fjerner engangsemballage fra markedet. Det kan hurtigt blive en teknisk diskussion, for vi har ikke alle sammen en ph.d. i affaldshåndtering som nogle af de

tilstedeværende, men jeg synes, at det kunne være relevant at få en nærmere indsigt i, hvad EU har taget med i vurderingen.

Kim Valentin: Forslaget er ikke til mandat, men det kommer senere, og derfor synes jeg, at vi skal undersøge nogle af de ting, som Europa-Parlamentet også har påpeget, f.eks. single-use. Der kan være eksempler, hvor single-use faktisk er bedre for miljøet, end hvis man bruger emballagen mange gange, og man skal bruge hård plast til det. F.eks. kan interne processer i virksomheder blive belastede af genbrugeligt materiale. Jeg er ikke ekspert på det, men vil bare gerne give det med videre.

Der er forskellige typer plastkvalitet, og man kan risikere, at den bedste plast bliver forurennet og ret hurtigt bliver den dårligste plast. Hvordan sikrer man, at den bedste plast bliver ved med at være den bedste plast i det genbrugsregime, man lægger an til? Jeg tror, at det er en vigtig del af det.

Jeg hører, at vores egne producenter er bekymrede for pantsystemet, og det synes jeg, at vi skal tale helt åbent om. Derfor skal vi have det frem nu, så alle er klar over, at der er en bekymring, og så må vi prøve at få det ind i det forhandlingsoplæg, der kommer på et senere tidspunkt.

Miljøministeren: Til Karin Liltorp og Kim Valentin: Spørgsmålene om livscyklusvurdering og single-use er nogle af de elementer, vi er nødt til at blive klogere på i Danmark. Vi vender tilbage til det, når vi skal forelægge forhandlingsoplæg. Det skal gøres klogt og rigtigt, og erfaringen er vel trods alt, at man lytter til gode argumenter i EU, for de problemer, vi typisk har i Danmark, har man også i andre lande.

Med hensyn til pantproblemstillingen vil det ikke være til at bære, hvis vi smider barnet ud med badevandet. Vi har et af verdens bedste pantsystemer med en virkelig høj genanvendelses- og pantprocent, som jo er inspiration i andre lande. Regeringen er meget opmærksom på, at vi ikke skal forringe det danske pantsystem, men det er jo supergodt, at andre lande i EU også får det. Det er et rigtig godt initiativ, men vi skal gøre det en måde, hvor vi kan fastholde vores på alle måder gode system.

Den fungerende formand: Jeg hører ministeren sige, at man måske kunne forestille sig, at vi holdt en teknisk gennemgang midtvejs. Der er så mange spørgsmål fra udvalget, og derfor kunne det være en fordel for alle, at vi fulgte op på sagen i god tid, før vi får forhandlingsoplæg, så vi har mulighed for at arbejde.

Marianne Bigum: Jeg glæder mig til den videre diskussion. Forslaget er gennemarbejdet og lige i øjet, og det er resultatet af mere end 10 års hårdt arbejde. Der er et par ting med komposterbarhed og bionedbrydelig emballage, som jeg personligt er ærgerlig over, men jeg kender også godt diskussionen bag det. Det er noget rod, og det skal vi ikke have, men det har vist heller aldrig været den danske position.

Der lægges i regeringens generelle holdning i samlenotatet op til, at regeringen er enig i, at emballage bør designes, fremstilles og kommercialiseres på en sådan måde, at det giver mulighed for »genbrug eller genanvendelse af høj kvalitet«. Det er meget vigtigt, at ordet »eller« erstattes med »og«. Sådan har det været altid, jævnfør affaldshierarkiet, men også fordi det ikke skal være en-

ten/eller. Det har længe været en diskussion, at cirkulær økonomi ikke kun er en genanvendelsesøkonomi, men en cirkulær økonomi med fokus også på forebyggelse. Og det er vi i øvrigt forpligtede til jævnfør affaldshierarkiet.

Miljøministeren: Det er et omfattende og meget grundigt forslag. Jeg forventer derfor flere drøftelser i Rådet, før vi forelægger forhandlingsoplæg, og vi skal lige se, hvordan fremdriften er i EU. Næste gang vi skal debattere det kunne vi måske arrangere en teknisk gennemgang sammen med udvalget, hvor vi har lidt mere viden om de forskellige elementer. Det vil også svare på nogle af de spørgsmål, der rejses i dag.

Alexander Ryle: Vi er blevet gjort opmærksomme på, at det nok kan være med til at nedbringe affaldsmængden at gå fra engangsemballage til genbrug af emballage, men at det måske kan have nogle andre konsekvenser, nemlig at der sker en større CO₂-udledning. Jeg ved ikke, om tallene er rigtige, men vi blev præsenteret for 3 gange så stor CO₂-udledning, når man bruger genbrugsmateriale i stedet for engangsmateriale. Det gør sig også gældende for drikkevand, at det også kan have meget store konsekvenser, fordi man netop skal rengøre genbrugsemballagen. Jeg ser frem til en teknisk gennemgang, for jeg synes, at det er lidt bekymrende tal.

Theresa Scavenius: Måske er det ikke kun en teknisk gennemgang, der er behov for. Måske er det også en høring, hvor vi inddrager forskellige typer af eksperter til at belyse nogle af de problemstillinger, som udvalget har en interesse for, så vi får en mere alsidig gennemgang af dem.

Den fungerende formand: Vi drøfter formen for det med ministeren og finder den rigtige.

Miljøministeren: Det er vigtigt, at man løser emballageproblemet klogt, godt og ordentligt, men det er også vigtigt, at vi har ambitioner. For hver eneste emballagetype man kan tage fat i, vil der være en industri og nogle, der synes, at der er en grund til, at det skal være der – det koster penge at fremstille, og vi har brug for emballagen, for ellers havde vi ikke fremstillet den. Vi kan altid finde modstandere, så vores opgave er ikke helt nem. Men vi skal sammen finde ud af, hvilke argumenter vi skal lægge til grund og arbejde videre med, og til hvilke argumenter man må sige, at man godt forstår det, men at man må finde andre løsninger.

3. Kommissionens forslag til revision af Rådets direktiv om rensning af byspildevand (91/271/EØF)

– Politisk drøftelse

KOM (2022) 0541

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (sammenotat side 32)

KOM (2022) 0541 – Bilag 3 (henvendelse af 21/2-23 fra Dansk Vand- og Spildevandsforening)

Miljøministeren: Formålet med forslaget er at mindske de negative miljø- og klimaeffekter fra byspildevand. Forslaget skærper således de eksisterende regler på området. Der stilles skarpere krav til rensning for miljøfremmede stoffer og næringsstoffer. Der foreslås rensning for kosmetik og lægemidler finansieret gennem et udvidet producentansvar. Der stilles krav til overvågning og reduktion af overløb fra fælleskloak. Der foreslås desuden nye krav til genbrug af ressourcerne i spildevandet, klimaemissioner og energineutralitet. Det er et ambitiøst forslag, som både vil gavne vandmiljøet og klimaet og fremme den cirkulære økonomi.

Regeringen hilser generelt forslaget velkommen. Vi støtter op om formålet – at mindske de negative miljø- og klimaeffekter fra byspildevand. Vi er meget positive over for det fokus, der er på energieffektivitet og cirkulær økonomi, og vi støtter, at der renses bedre for næringsstoffer, og at der er øget overvågning og reduktion af overløb fra fælleskloak.

Det er samtidig også vigtigt at minimere de administrative byrder, og vi skal sikre, at der er tilstrækkelig tid til at implementere forslaget. Vi er p.t. i gang med en nærmere vurdering af forslagets konsekvenser, herunder ikke mindst de økonomiske konsekvenser af det udvidede producentansvar.

Jeg vender tilbage til udvalget senere med en mere udbygget regeringsholdning. Jeg forventer, at der forelægges forhandlingsoplæg senere i 2023.

Marianne Bigum: Jeg synes, at det, der lægges op til, er enormt spændende, især hvad angår miljøfremmede stoffer og mikroforureningerne er det rigtig ambitiøst. Vi har haft lejlighed til at drøfte det før, så det er et rigtig godt direktiv, og vi har danske teknologier, som er klar til at løfte opgaven.

Jeg vil gerne drage opmærksomheden mod høringssvaret fra Dansk Miljøteknologi, som jeg synes har nogle rigtig gode forslag, der burde fremhæves og tages med. Forslaget bør bl.a. suppleres med differentierede krav til rensning af overløb. Dansk Miljøteknologi fremhæver, at de har teknologier, der kan gøre det, men der er brug for, at man differentierer, så vi får den rigtige udvikling. De skriver også, at forslaget har nogle ret store mangler med hensyn til klima, som simpelt hen skyldes fejl fra Kommissionens side, og dem skal vi have rettet op på.

Man har ikke kigget på scope 1, dvs. de udledninger, der sker på selve rensningsanlæggets matrikel. Man har estimeret, at det var en lille del, som ikke betød noget, og at man kun skulle se på, hvad rensningsanlægget selv brugte af energi. Problemet er, at det er en fejl. Man har ikke medtaget, at der på rensningsanlægget sker store spild af lattergas og metan. Metan er omkring 30 gange så slemt som CO₂. Lattergas er 320 gange så slemt som CO₂, og på nogle anlæg kan spildet af lattergas udgøre 80 pct. af deres klimapåvirkning. Derfor det er vigtigt, at vi medtager scope 1 i reguleringen, så vi får stoppet det spild. For nogle år siden fandt man pludselig ud af, at vi havde ret store spild af de

klimagasser i vores renselanlæg på et niveau, hvor det var lige ved at kuldsejle vores klimaplaner i Danmark. Men teknologierne er der til at reducere dem, og så skal der stilles krav om monitorering og tilsyn.

Miljøministeren: Danmark har arbejdet for, at en række mærkesager kom ind i forslaget, f.eks. krav til energi- og klimaaftryk i vandsektoren. Vi er glade for, at det kom med, men ville godt have set større ambitioner med hensyn til energi- og klimaaftryk. Hvis der er konkrete fejl, så kom endelig med dem, for ét af formålene her er, at vi kan få ryddet ud i fejl. Der er betydelige reduktioner af klimagasemissioner på EU-niveau, og regeringen støtter, at mål for energi- og klimaneutralitet strammes, så meget vi nu kan.

Marianne Bigum: Det manglende fokus på scope 1 står i høringssvaret fra Dansk Miljøteknologi, så det har regeringen allerede.

4. Det Europæiske semester 2023: Kommissionens årlige undersøgelse af bæredygtig vækst

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2022) 0780

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 42)

Miljøministeren: Semesteret er et tilbagevendende punkt hvert år på miljørådsmødet i marts.

Kommissionens prioriteter for det økonomisk-politiske arbejde i EU i 2023 er – ligesom tidligere år – miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, social retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet.

Der er kontinuerligt fokus på gennemførelse af Kommissionens grønne pagt og dens miljø- og klimapolitiske tiltag, som et vigtigt element i den grønne omstilling.

Regeringen støtter det fortsatte fokus på miljø og klima i det europæiske semester.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om overførsel af affald og om ændring af forordning (EU) nr. 1257/2013 og (EU) 2020/1056

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 16. marts, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2021) 0709

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 45)

Miljøministeren: Forslaget er fra november 2022. Sagen har været forelagt udvalget ad flere omgange og senest som en del af rådsmødedagsordenen i december 2022.

Affaldstransportforordningen regulerer handel og transport af affald i EU og ud af EU. Formålet med forslaget er at sikre et effektivt indre marked for overførsel af affald, som understøtter den cirkulære økonomi. Forslaget skal gøre det nemmere at overføre affald internt i EU med henblik på genbrug og genanvendelse. Det skal desuden gøres sværere at overføre affald til deponi eller afbrænding uden energiudnyttelse.

Samtidig skal forslaget begrænse eksport af affald ud af EU – især til udviklingslandene – og sikre miljømæssig forsvarlig behandling af det affald, der bliver eksporteret. Endelig skal forslaget bekæmpe affaldskriminalitet – dvs. ulovlig eksport af affald.

Regeringen er overordnet positiv over for forslaget og lægger vægt på, at forordningen understøtter en omkostningseffektiv grøn omstilling. Det er vigtigt, at der sker en lettelse af processerne i forbindelse med affaldstransport internt i EU, som kan fremme mere og bedre genanvendelse, og som kan understøtte et mere effektivt marked for sekundære materialer. Dette skal samtidig være med til at mindske de administrative byrder og gøre det mere smidigt for erhvervslivet.

Regeringen støtter også, at der internt i EU etableres et forbud mod eksport af affald til bortskaffelse – med mulighed for undtagelser.

I lyset af den aktuelle RGS Nordic-sag er vi i gang med at se på muligheden for, at medlemslande med forslaget kan gøre indsigelse over for overførsler af farligt affald, hvor kun en meget lille del kan nyttiggøres, og resten bortskaffes i modtagerlandet. Jeg har selv talt med miljøkommissæren om det, og vi er i dialog med Kommissionen om, hvordan det eventuelt vil kunne lade sig gøre. Det har længe været en dansk prioritet, at vi i EU tager hånd om vores eget affald, så det ikke ender på lossepladser i udviklingslandene.

Regeringen støtter derfor en skærpelse af reglerne mod eksport af affald ud af EU til lande, hvor der ikke er kapacitet til forsvarlig behandling af affaldet.

Samlet set kan vi være godt tilfredse med forslaget. Det vil både sikre miljø- og klimagevinster og fremme den cirkulære økonomi. Derfor er det også regeringens holdning, at vi generelt kan støtte forslaget.

FO Det indstilles, at man fra dansk side byder forslaget velkommen, idet man

- lægger vægt på, at forslaget vil sikre en nemmere og mere smidig eksport af affald til genanvendelse

- lægger vægt på, at forslaget vil styrke det indre marked for genanvendelse og mindske de økonomiske byrder forbundet med eksport af affald til genanvendelse internt i EU
- lægger vægt på en skærpelse af reglerne for eksport af affald til deponi og forbrænding uden energiudnyttelse internt i EU
- lægger vægt på at fastholde en styrkelse af sikkerheden for en bæredygtig behandling af affaldet i bestemmelseslandet ved eksport ud af EU
- lægger vægt på en mere ensartet implementering og håndhævelse på tværs af EU.

Søren Søndergaard: Ministeren siger gode ting, men forslaget rejser det meget fundamentale spørgsmål om, hvad affald er. Er affald en vare, eller er affald en forureningskilde og et miljøproblem? Jeg synes, at udgangspunktet må være, at affald er et miljøproblem. Det er ikke en vare. Opfattelsen af affald som en vare gør, at man hele tiden skal hegne problemet ind, i stedet for at de, der genererer affald, også skal løse det. Og det er jo hele spørgsmålet med eksport osv.

Vi har ikke fået vægtningen i forhandlingsoplægget på forhånd, og jeg kunne ikke gennemskue, om jeg var tilgodeset, så jeg prøver den modsatte vej. Er ministeren enig i, at regeringen skal garantere, at der ikke sker en svækkelse af kontrollen med EU's interne affaldsoverførsler? Er regeringen enig i, at der skal lægges stor vægt på, at der indføres et totalforbud mod eksport af affald til tredjelande eller som minimum et totalforbud af plastaffald ud af EU? Er regeringen enig i, at der skal lægges stor vægt på, at vi med revideringen sikrer, at Danmark fremover kan afvise import af PFAS-holdigt spildevand, og er regeringen enig i, at der skal lægges stor vægt på, at også klimahensyn, f.eks. spørgsmål om transportudledninger, kan indgå i vurderingen af, om import af affald kan tillades? Det sidste er jo relativt vigtigt.

Kim Valentin: Venstre støtter forhandlingsoplægget.

Miljøministeren: Til Søren Søndergaard: Jeg forstår godt, hvor der menes med at, at affald er forurenens ansvar. Men vi skal bevæge os væk fra, at affald er forurening, og hvis vi lykkes – og det skal vi jo – med den gennemgribende cirkulære økonomirevolution, er affald en ressource. Det ikke dér, vi er i dag, men det er dér, vi skal hen, som Enhedslisten også er enig i. Derfor er det jo vigtigt, at vi finder de ressourcer, der er i affaldet. Og når det er en ressource, kan man også sige, at det er en vare.

Der sker ikke en svækkelse af kontrollen med EU's interne affaldsoverførsler – den styrkes faktisk. Med hensyn til forbud mod plastik ud af EU synes vi, at det er et interessant forslag. EU har nogle restriktioner på baggrund af forskellige WTO-regler, som EU mener på en eller anden måde blokerer for et generelt forbud, men der kan være enkelte affaldsstrømme, f.eks. plastik, hvor man måske kunne se på det. Det er ikke omfattet af det foreliggende forslag, men det ville være interessant at arbejde videre med.

Danmark ville ikke kunne afvise import af PFAS i spildevand. Det afhænger netop af, om det er til nyttiggørelse eller bortskaffelse, og hvor det i givet fald skal hen. Mange partier er dybt optagede af RGS Nordic-sagen, som handler om stoffer over grænseværdierne, der f.eks. ophobes i dyr og mennesker, evighedskemikalier. Jeg vil bede om at få et skriftligt spørgsmål, og så prøver vi at skrive, hvilke af reglerne der vil være relevante at få ind.

Endelig kan jeg oplyse, at klimahensyn i relation til transporten ikke er en del af denne forordning.

Alex Ahrendtsen: Der er meget godt i forordningen og regeringens forhandlingsoplæg. Dansk Industri peger dog f.eks. på, at der kan være udfordringer med handel med farligt affald til destruktion, hvor der er tale om specialiserede anlæg.

Regeringen mener desuden, at indførelse af administrative bøder giver anledning til forfatningsmæssige betænkeligheder. Hvorfor er regeringen så forholdsvis nonchalant omkring det i sit forhandlingsoplæg? Hvorfor lægger man ikke afgørende vægt på disse ting? Derfor er vi lidt i tvivl om, hvorvidt vi skal støtte forhandlingsoplægget.

Marianne Bigum: Jeg støtter fuldt ud formålet om mere cirkulær økonomi, øget genbrug og genanvendelse og især, at vi ikke skal eksportere affald ud af EU til tredjeverdenslande. Men det er jo ikke kun dét, der ligger i forslaget. Jeg nævnte i går på mødet med den tekniske gennemgang, at der også lægges op til nyttiggørelse internt i EU, dvs. transport af forbrændingsegnet affald. Jeg fik ikke et fyldestgørende svar på, hvad der menes med, at man vil lette overførslen af affald internt i EU. Der var noget med et it-værktøj, så miljøstyrelserne rundt omkring i verden ikke skal gøre det papirbaseret, og det er fint. Men jeg fik også bekræftet, at der jo ligger mere i det, og at ministeriet vil vende tilbage med flere detaljer om, hvad der menes, og dem har jeg ikke fået endnu.

Det er ret vigtigt, at vi sikrer, at affald som en vare i EU ikke ender steder, hvor det reelt ikke bliver genanvendt. Vi havde en sag for nogle år siden, hvor Vestforbrænding kom i klemme, fordi deres affald blev fundet på strande i tredjeverdenslande. Og det er vel at mærke det affaldsselskab, som stillede de strengeste krav til at følge affaldet. Lige nu er vi i en situation, hvor reglerne omkring sporing af affald, som folk møjsommeligt har sorteret ud til genanvendelse, simpelt hen ikke er på plads. Jeg kan ikke se, at kontrollen og sporbarheden er på plads med dette forslag. Det giver betydelig risici for klima og miljø, hvis vi ikke sikrer, at affaldet faktisk bliver genanvendt ordentligt, når det er dét, der er meningen.

Socialistisk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget med de informationer, vi har lige nu.

Theresa Scavenius: Er affald et miljøproblem eller en ressource? Det er en vildt vigtig politisk drøftelse, vi skal have, og det handler bl.a., om hvilke politiske instrumenter man installerer i systemet. Hvis man grundlæggende ser affald som et miljøproblem, er der brug for skærpet monitorering og stærk regulering og ikke den frisættelse og markedsliggørelse, som vi i øjeblikket ser på affaldsområdet. Man ser det ikke som et problem at øge affaldsmængden, fordi man kan tjene penge på det – det bliver et vækstpotentiale, og det er altså meget i modstrid med alle de andre diskussioner. Hvorfor ikke arbejde for en stærkere monitorering?

Alternativet kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Miljøministeren: Til Alex Ahrendtsen: Med hensyn til høringssvaret fra Dansk Industri indeholder forbuddet mod import til bortskaffelse undtagelsesmuligheder, og vi forventer, at de vil kunne rumme destruktion af farligt affald. Det er et af formålene med dem.

Det skal ikke opfattes, som om vi ser lidt nonchalant på de forfatningsmæssige betænkeligheder, og jeg er helt enig i, at vi ikke skal være det. I dette tilfælde har Justitsministeriet læst forslaget

igennem for at se, om der er noget, man skal gøre Folketinget opmærksom på. Vi gør så opmærksom på det, vi har fundet, men vi forventer også, at der findes en løsning på det spørgsmål.

Til Marianne Bigum: Der er en styrkelse mod svindel og affaldskriminalitet i forslaget. Man kan formentlig gå langt videre med f.eks. sporing af affald, end man gør her – det vil jeg ikke prøve at male grønt og helt perfekt, for det er det selvfølgelig ikke. Men der er trods alt et it-system, der sikrer transparens og sikrer en meget effektiv kontrol med transporten. Selvfølgelig er det bedre at have noget, som man kan kontrollere mere systematisk i et it-system, frem for at man skal have en udskrift af noget i handskerummet, når man kører med affald i Europa.

Til Theresa Scavenius: Det er ikke regeringens politik at øge affaldsmængderne – tværtimod. Vi har et stærkt fokus på at omdanne affald til at være en ressource og dermed bruge de markeds kræfter, som kan være med til at gøre det. Men det skal ikke på nogen måde betyde, at vi bare producerer masser af affald, fordi der er større efterspørgsel. Det skal netop gå hånd i hånd. Vi har også lige diskuteret emballageforordningen, som netop er inde på at reducere affaldsmængderne.

Marianne Bigum: Transparens med transport er en politisk sag. Det forholder sig ikke sådan, at en kommunes affald bliver kørt med lastbil til et anlæg i Europa, og så holder vognmanden ude på den anden side og venter, til lige præcis dét affald er blevet behandlet, og så kører vedkommende det videre til de næste 27 trin, der skal til. Derfor er det ikke nok at gå fra papir til it-systemer. Sporbarhed er ikke bare et spørgsmål om, at man kan følge transporten, det handler også om, at man kan følge affaldet, og det er simpelt hen ikke med i dette forslag.

Socialistisk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti støtter forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter forhandlingsoplægget.

Miljøministeren: Vurderingen er, at sporbarheden bliver væsentligt forbedret, fordi det bliver muligt konkret at se, hvor affaldet ender, og at kunne slå det op digitalt. Men jeg er med på, at det selvfølgelig ikke er perfekt.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har ytret sig imod det.

FO 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om typegodkendelse af motorkøretøjer og motorer samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer med hensyn til emissioner og batteriers holdbarhed (Euro 7) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 715/2007 og (EF) nr. 595/2009

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 16. marts, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2022) 0586

Rådsmøde 3939 – Bilag 2 (samlenotat side 54)

Miljøministeren: Euronormerne regulerer udledning af luftforurening fra køretøjer. Normerne bliver løbende skærpet og tvinger dermed bilfabrikanterne til at fremstille køretøjer, der forurener mindre. Euro 7-forslaget er det syvende i rækken af stramninger. Forslaget skærper kravene til udledning af luftforurening fra køretøjer, holdbarhedskrav til køretøjer, mindstekrav til batteriers holdbarhed, test af køretøjer, mv. Kravene træder i kraft den 1. juli 2025 for almindelige biler og den 1. juli 2027 for de tunge køretøjer.

Luftforurening udgør fortsat et stort sundhedsproblem i Danmark. Hvert år leder det til ca. 4.000 for tidlige dødsfald i herhjemme. Det er derfor vigtigt for regeringen at nedbringe luftforureningen fra vejtransporten. Regeringen støtter derfor også Euro 7-forslaget.

I forhandlingerne har vi arbejdet hårdt på at opretholde ambitionsniveauet i Kommissionens forslag, men det har været under massivt pres fra en række andre medlemsstater. Især ikrafttrædelsesdatoerne er omdiskuterede.

FO Det indstilles, at Danmark støtter Kommissionens forslag, idet man

- lægger stor vægt på, at der ikke sker en slækkelse af beskyttelsesniveauet, og at ambitionsniveauet som minimum fastholdes for så vidt angår emissionsgrænseværdier, mindstekrav til batteriers holdbarhed og krav til køretøjets levetid
- lægger stor vægt på, at ikrafttrædelsesdatoerne ikke slækkes
- lægger vægt på, at testbetingelser for Euro 7-normen bedst muligt afspejler bilernes udledning af luftforurening ved faktisk kørsel – også ved kold operation, tomgang eller lav last, herunder særligt med fokus på kørsel i byerne.

Søren Søndergaard: Jeg læser i samlenotatet: »Kommissionen anfører i forslaget, at selv om europæiske bilfabrikanter vil få en omkostning som følge af forslaget, har forslaget positiv indvirkning på fabrikanternes konkurrenceevne, idet Kina og USA har mere restriktive emissionsstandarder.« Står der virkelig, at EU indfører en lovgivning på området, som betyder, at vi har lavere, altså dårligere standarder, end Kina og USA? Og ovenikøbet samtidig med at vi blærer os med, at vi dermed får en konkurrencefordel. Så er det jo meget enkelt, hvordan Enhedslisten stiller sig til det.

Miljøministeren: Der er rigtig mange parametre, og der kommer flere og flere til. Det handler ikke kun om udledningen af NO_x, men f.eks. også batteriers levetid. Vi må spørge Kommissionen, på hvilke parametre vi er bagefter Kina og USA, men vi er ved at indhente dem ved at indføre dette

forslag, og der er også parametre, hvor vi er foran dem. Vi strammer skruen generelt, men jeg tror ikke, at Søren Søndergaard mener, at vi strammer den nok.

Danmark hører helt klart til i den pulje af lande, som arbejder for en meget ambitiøs Euro 7-norm f.eks. med hensyn til ikrafttrædelsestidspunkt. Man kan næsten regne ud, hvilke lande der er mere skeptiske, og hvorfor de er det. Måske er EU's argumenter også for pædagogisk at forklare disse lande, at det er fornuftigt at støtte op om det.

Jeg ved ikke, hvordan det forholder sig for Kina og USA, men i EU vil der ikke skulle leveres flere benzinbiler fra 2035. Derfor vil dette være den sidste euronorm af den slags, vi kender, og dernæst skal vi omstille de store producenter til ikkefossilt brændsel i EU.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kan støtte forhandlingsoplægget. Men vi har ligesom Enhedslisten også undret os lidt over, at industrien problematiserer, at standarderne er højere i Kina og i USA. Hvorfor er det så et problem, at vi har disse standarder i EU?

FDM har afgivet et meget interessant høringssvar, hvor de foreslår, at der bliver indført krav til elbilers energiforbrug. Hvad er regeringens holdning til det?

Marianne Bigum: Bl.a. ngo'er har kritiseret forslaget for ikke at være godt nok, og Kommissionens egne rådgivere har også foreslået mere ambitiøse krav. Har ministeren hørt den kritik og taget stilling til den, og vil ministeren arbejde for, at Euro 7-normerne skærpes efter anbefaling fra Transport & Environment?

Socialistisk Folkeparti støtter fuldstændig formålet om at nedbringe luftforureningen. Det er helt korrekt, som det er fremført, at det er et alvorligt problem, der leder til tidlige dødsfald i Europa. Men det foreliggende forslag er alt for uambitiøst – vi kommer ikke i mål med det. Især fordi den aldrende bilpark ikke er omfattet, det vil sige, at det kun er krav til nye biler. Og som jeg forstår det, skal de nye biler ikke leve op til kravene i hele deres levetid.

Jeg vil rigtig gerne have ren luft i Europa, men jeg ser ikke, at dette forslag bringer os i mål med det. Jeg er også ked af, at der ikke er lagt op til skærpede krav i forhandlingsoplægget, så vi rent faktisk når ambitionerne om ren luft. Socialistisk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Miljøministeren: Til Alex Ahrendtsen: I starten af euronormerne var der af gode grunde ikke krav til batteriers levetid og ydeevne. Men i og med at vi skal køre på batterier senest fra 2035, og der i Euro 7 nu stilles krav til batteriers levetid og ydeevne, ligger der vel også krav til elbilers energiforbrug, altså hvor meget man kan yde på en opladning, som FDM har foreslået.

Der har været rimelig alvorlige sager, hvor biler godt kunne leve op til nogle normer og krav, når man testede dem, men når man købte bilen, kunne den ikke leve op til det. Alt det burde være ryddet af vejen nu, og selv om vi går over til andre drivmidler og dermed også kan bruge vedvarende energi til vores transport, stopper EU jo ikke med at stille krav til netop batteriers levetid og ydeevne. Men om det bliver reguleret på en måde, der minder om euronormerne, eller om det bliver en anden måde, kan jeg ikke svare på nu og her. Holdningen er selvfølgelig, at vi skal fortsætte med at få mest muligt ud af det.

Til Marianne Bigum: Spørgsmålet er altid, om det er stramt nok. Vi har i forarbejdet arbejdet for, at det skal være så ambitiøst som overhovedet muligt. Hvis vi selv skulle skrive forordningen, og ingen andre havde indflydelse på det, havde det måske set lidt anderledes ud – hvis andre havde skullet skrive den, havde den også set anderledes ud. Sådan er den proces – vi er nødt til at lytte til hinanden og prøve at finde en løsning.

De store bilproducenter ville nok synes, at det er lige friskt nok at sige, at forslaget er meget uambitiøst – det er i hvert fald ikke dét, de tilkendegiver. Sådan var det også med Euro 5 og 6 osv. Kunne man skærpe det yderligere? Og går det hurtigt nok? Ét af bilindustriens meget ofte fremførte argumenter er, at vi er i gang med en revolution i at producere på en helt anden måde og helt andre typer biler, der skal kunne være klar, når EU og sandsynligvis andre bestemmer, at det er slut med at sælge biler med fossile brændsler som drivmiddel i 2035. Der er intet heri, som gør, at vi ikke skulle kunne nå målet om 2035. Man kan nærmest sige, at industriens argument er det modsatte: Jo flere krav I stiller til os nu, jo sværere bliver det at nå 2035. Vi vurderer, at det kan godt lade sig gøre.

Det er helt korrekt, at det kun gælder for nye biler, og det har hele tiden været den grundlæggende mekanisme i euronormerne. Biler lever lige nu i gennemsnit 10 år, så der er forsinkelse, men den danske bilpark kører længere på literen nu end tidligere, fordi der hele tiden er stillet nye krav til nye biler. Det ville være meget bekosteligt at pålægge ejeren af en bil temmelig omfattende ændringer i motoren eller udskiftning af hele eller dele af motoren.

Vi har arbejdet tæt sammen med Kommissionen om at lægge stor vægt på, at ambitionsniveauet og beskyttelsesniveauet i forslaget som minimum fastholdes. Men vi lykkes ikke med alle problemerne. Der er 4.000 for tidlige dødsfald i Danmark om året på grund af, at den luft, vi indånder, ikke er ren. 2/3 af de farlige partikler, vi indånder, kommer fra udlandet og 1/3 fra os selv. Ligeledes eksporterer Danmark 2/3 af vores udledning til dem, der nu får vinden fra os, så det hænger sammen, og derfor skal det løses på EU-niveau. Forslaget løser ikke problemet hundrede procent, men Euro 7-normen halverer NO_x'erne, som man er virkelig bekymret for. Det er meget vigtigt, at man ikke siger, at man så har løst problemet, og man kan sagtens synes, at det ville være bedre at gå langt videre, men det er en halvering af et massivt problem. Så kan man selv vurdere, hvor meget det vægter, og det er jo den politiske drøftelse, man må have.

Alexander Ryle: Jeg har bemærket, at der i en del af hørings svarene fra bl.a. Bilbranchen, Dansk Industri og De Danske Bilimportører står, at forslaget betyder, at de skal tilbage til at arbejde på forældet teknologi, og at det kan være et bump på vejen for 100 pct. nulemissionskøretøjer. Har ministeren en holdning til bekymringen om, at de skal rykke både økonomiske og ingeniørmæssige ressourcer over i noget, som de betegner som nærmest forældet teknologi, når de hellere vil fokusere på nulemissioner?

Jeg kan læse mig frem til, at der er statsfinansielle konsekvenser, nemlig i form af et merprovenu fra henholdsvis registreringsafgift og moms. Når jeg læser regeringsgrundlaget, står der, at regeringen samlet set vil nedbringe de danske skatter og afgifter, og at regeringen ikke vil gøre det dyrere at være dansker eller drive virksomhed. Vil regeringen så måske lægge op til at sænke registreringsafgiften tilsvarende eller måske mere end tilsvarende? Vi ved, at en sænkelse af registreringsafgiften vil betyde, at folk måske vil udskifte deres ældre biler lidt hurtigere, hvilket også kan have

en miljømæssig positiv konsekvens, da det jo er de gamle biler, som står for en stor del af NO_x-forureningen i dag.

Søren Søndergaard: Der er meget teknik i det – nogle ved mere om det end andre, og nogle af spørgsmålene kan være vanskelige at besvare på stående fod. Men der er også noget, der er politisk, og for Enhedslisten er det fuldstændig uantageligt, hvis man i EU argumenterer med, at vi får en konkurrencefordel, fordi vi har lavere emissionsstandarder end USA og Kina. Og hvorfor er det politisk uacceptabelt? Fordi så står den amerikanske og den kinesiske bilindustri dagen efter hos Joe Biden og diktatoren derovre og siger: Prøv lige at se her. Og hvis ikke de gør det, så gør de det i en anden sammenhæng. Derfor synes jeg simpelt hen det er så politisk forkert, og alene det burde være grundlag for, at man sagde no way.

Marianne Bigum: Jeg hører ministeren sige, at forslaget havde set anderledes ud, hvis Danmark havde fået lov til at skrive det fra start. Men sagen er ikke afgjort endnu, og jeg studser bare over, at forhandlingsoplægget ikke lægger op til, at man kæmper videre. Det synes vi at man burde gøre.

Theresa Scavenius: Alternativet kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle: Liberal Alliance støtter forhandlingsoplægget med en klar opfordring til at sænke registreringsafgiften.

Miljøministeren: Til Alexander Ryle: Det er præcis det politiske valg, man skal træffe. Bilindustrien vil jo gerne – de investerer i hvert fald mange midler i det. Men så er spørgsmålet, om de skal investere i noget, som de ikke kan regne med at sælge, når vi når til 2035, og det skal de jo. Det gælder mange steder, at det gode er det bedstes værste fjende, og det ville være fint, hvis vi bare kunne sige nulemission nu. Det kan vi ikke, og der bliver derfor solgt biler, der kører på fossile brændsler, fra 2025-2035.

Dette forslag halverer NO_x'erne, og det har en positiv samfundsøkonomisk effekt, for man kan virkelig spare mange penge både på europæisk og dansk plan. I Danmark kan man spare 1,3 mia. kr. på sparede sygedage osv. Så det er også samfundsøkonomisk klogt for Europa at gøre det, udover at det giver bedre velfærd for os alle sammen, at man kan trække vejret uden at blive alvorligt syg.

I forslaget er der ikke afgiftsstigninger. Jeg vil foreslå, at man tager diskussionen om at sænke bilafgifter med skatteministeren, som har det ressort.

Til Søren Søndergaard: Det er regeringens holdning, at forslaget bør bidrage til den europæiske konkurrenceevne, således at EU's normer kommer på niveau med USA og Kina, og jeg forstår godt kommentaren.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

Forslag til revision af CLP-forordningen

Miljøministeren: Det nye forslag fra Kommissionen er en revision af CLP-forordningen (forordning om klassificering, mærkning og emballering). Forordningen er en hjørnesteen i EU's kemikalielovgivning. Den omhandler klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger.

Revisionen har tre formål:

1. Alle kemiske stoffer og blandinger skal klassificeres tilstrækkeligt og ensartet.
2. Kommunikationen om farer skal forbedres, bl.a. ved digital mærkning og mere ensrettet udformning af etiketter og mærkning.
3. Reglerne om klassificering og oplysning om kemiske farer skal anvendes af alle relevante aktører i forsyningskæden.

Forslaget kom i februar 2023, og grundnotatet er netop oversendt til udvalget. Jeg forventer at skulle forelægge forhandlingsoplæg i sagen senere på året.

T-868/19

Miljøministeren: Danmark har interveneret til støtte for Kommissionen i sagen T-868/19 ved Retten.

I sagen har fire virksomheder fra Nederlandene og Tyskland sagsøgt Kommissionen med henblik på annullering af en afgørelse, der pålægger virksomhederne at teste, om kemikaliet di-metyl-æter (DME) skader hjernens udvikling.

Sagen er væsentlig for Danmark. Den handler om, hvornår man kan pålægge virksomheder at teste et markedsført kemikalie for at afklare en mistanke for skadelige effekter. I dette tilfælde for effekter på hjernens udvikling. Danmark har skriftligt fremført, at der er tegn på, at DME's narkotiske virkning kan skade hjernen. Derfor skulle det undersøges i en test, der omfattede både voksne, fostre og afkom, så man også kan beskytte børn og gravide. Det er vigtigt, fordi fostre og børn generelt er mere følsomme end voksne.

Der afsiges dom i sagen den 29. marts 2023.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 3937 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og socialdelen) den 13. marts 2023

EUU alm. del (2022) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger alle sager til orientering.

3. Det Europæiske Semester 2022

– *Vedtagelse*

KOM (2022) 0783, KOM (2022) 0780

Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Beskæftigelsesministeren: Vi skal drøfte udfordringer i den europæiske økonomi – især på social- og beskæftigelsesområdet. Vi skal derudover vedtage rådskonklusioner om, hvordan vi håndterer udfordringerne. Drøftelsen tager udgangspunkt i to analytiske dokumenter: den fælles beskæftigelsesrapport og Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst.

Overordnet tegner rapporterne et billede af en europæisk økonomi og et arbejdsmarked, der efter en stabil genopretning i 2021 og i første halvdel af 2022 står over for usikkerhed som følge af især Ruslands invasion af Ukraine og et kraftigt inflationspres. Beskæftigelsesrapporten registrerer også en udbredt mangel på arbejdskraft.

Jeg forventer, at der vil være bred anerkendelse af udfordringerne blandt mine kollegaer – og at vi derfor også kan godkende beskæftigelsesrapporten formelt på mødet. Derudover forventer jeg, at vi godkender rådskonklusionerne om den fælles beskæftigelsesrapport og om Kommissionens årlige undersøgelse for bæredygtig vækst.

Rådskonklusionerne kigger også fremad med generelle anbefalinger til, hvordan vi håndterer vores fælles udfordringer gennem social dialog, aktiv arbejdsmarkedspolitik, opkvalificering, omskoling og midlertidige målrettede støtteforanstaltninger til sårbare husholdninger og virksomheder.

Regeringens holdning

Regeringen kan bakke op om analysen af europæisk økonomi og arbejdsmarked og de overordnede anbefalinger til løsninger i rådskonklusionerne, som ligger i fin forlængelse af regeringens politik. Derfor vil jeg også støtte vedtagelsen af den fælles beskæftigelsesrapport og godkendelsen af rådskonklusionerne på mødet.

Marianne Bigum: Jeg hæftede mig ved, at der i samlenotatet opfordres til, at vi investerer og opkvalificerer den eksisterende arbejdsstyrke og fokuserer på udvikling af kompetencer. Det ser vi utrolig positivt på i Socialistisk Folkeparti, og vi er glade for regeringens holdning om, at man først og fremmest benytter sig af dét i stedet for billigere arbejdskraft fra tredjelande.

Kan ministeren uddybe, hvordan man vil sørge for at håndhæve den prioritet, og i tillæg til det sætte et par ord på ungdomsarbejdsløshed og den velvillige arbejdsstyrke blandt seniorerne? Der er dele af vores arbejdsstyrke, som gerne vil arbejde, men i dag ikke får mulighed for det. De to grupper bliver oftest overset både i Danmark og de øvrige lande. Vil regeringen være med til at prioritere de to grupper i denne ombæring?

4. Ét år inde i den russiske aggression mod Ukraine: Social- og beskæftigelsessituationen i EU med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (sammenotat side 6)

Beskæftigelsesministeren: Drøftelsen vil fokusere på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske fordrevne. Det er noget, som optager regeringen meget. Jeg ser derfor også frem til at høre de andre medlemslandes erfaringer på området.

Jeg vil på rådsmødet selv fremhæve nogle af de mange tiltag, vi har iværksat i Danmark for at hjælpe ukrainske fordrevne ind på det danske arbejdsmarked. Det gælder bl.a. særloven om midlertidig opholdstilladelse, adgangen for ukrainske fordrevne til sociale ydelser og institutioner samt vores partnerskab om ukrainere i job, jobmatchingarrangementer og diverse opkvalificeringstiltag.

Alle disse tiltag har bidraget til, at 56 pct. af de ukrainere, der står til rådighed for arbejdsmarkedet – over 7.000 ukrainere – er i beskæftigelse. Et resultat, som vi kan være stolte af, og som arbejdsmarkedets parter, kommuner, private virksomheder og frivillige har stor andel i.

Uformel frokostdrøftelse

Formandskabet ventes at afholde en uformel frokostdrøftelse om børn i sårbare situationer i tider med kriser og konflikter, især i lyset af den russiske angrebskrig mod Ukraine.

Søren Søndergaard: Det er rigtig godt, at så er kommet i beskæftigelse i Danmark. Det er mindre godt, at vi har de første eksempler på kyniske danske arbejdsgivere, som udnytter ukrainske flygtninge. Vil man fremføre det synspunkt, at udbetalingen af landbrugsstøtte skal forbindes med, at vi i Danmark har lov til at stille krav om overenskomstmæssige vilkår?

Beskæftigelsesministeren: Jeg har ikke kendskab til, at man kan fratage landbrugsstøtten, hvis man ikke overholder overenskomster, men jeg vil godt klart tilkendegive, at jeg selvfølgelig mener, at vi alle sammen bør gøre vores til, at ukrainere i arbejde skal behandles ordentligt. Det skal vi sørge for med de indsatser, vi kommer med fra politisk hold, men arbejdsgiverne har også et ansvar.

Søren Søndergaard: Jeg vil gerne opfordre til at medtage griske arbejdsgiveres misbrug af ukrainsk arbejdskraft i Danmark i afrapporteringen til EU med en opfordring til andre lande om også at kigge på det. For det er et problem.

Danmark har jo modtaget ufattelig få ukrainere. Vi har lige været i Irland, og de har vist taget 70.000. Det er helt andre størrelsesordener, som kan åbne op for massivt misbrug, og det kan lægge gift for solidariteten med Ukraine, hvis ukrainske lønmodtagere bliver brugt som løntrykkere, fordi arbejdsgiverne udnytter, at de står i en vanskelig situation. Jeg håber, at ministeren af egen drift vil rejse emnet i diskussionerne og ikke skjule, at vi også har problemer selv i et relativt velordnet land som Danmark, hvorfor der må findes nogle midler. Man kunne f.eks. standse landbrugsstøtten til virksomheden eller til landmænd, som ikke lever op til overenskomstmæssige forhold. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt de har en overenskomst, men de skal leve op til overenskomstmæssige forhold.

Beskæftigelsesministeren: Det er noteret, og jeg understreger igen, at jeg synes, at det er vanvittigt vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, for at få folk ud på arbejdsmarkedet, når de kommer hertil og får beskyttelsesstatus, men at vi selvfølgelig skal behandle dem ordentligt.

5. Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3937 – Bilag 1 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 185a, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Beskæftigelsesministeren: ILO (The International Labour Organization) er FN's faglige organ for arbejdsmarkedsspørgsmål. Der er tale om en kompliceret og principiel sag, som har verseret siden 2020. Udvalget blev senest orienteret mundtligt i december, da sagen begyndte at røre på sig efter at have ligget stille i lang tid.

Nu er sagen sat på dagsordenen – på ønske fra Kommissionen, som presser på for, at der kommer en drøftelse. I januar 2023 sendte beskæftigelseskommissær Nicolas Schmit et brev til EU's beskæftigelsesministre med opfordring til at vedtage rådsafgørelsen. Jeg vil gerne fremhæve, at der ikke skal træffes beslutning på mødet. Drøftelsen drejer sig om, at Kommissionen i januar 2020 fremsatte et forslag til rådsafgørelse om bemyndigelse af EU's medlemslande til at ratificere ILO's konvention nummer 190 om vold og chikane.

Jeg er helt sikker på, at alle medlemslande deler ambitionen om at udrydde vold og chikane på arbejdspladsen. Det er da heller ikke konventionens indhold, der er problemstillingen, men snarere om EU-landene skal have mulighed for eller forpligtes til at ratificere konventionen.

Det er almindelig praksis ved EU's indgåelse af internationale konventioner, at Kommissionen fremsætter forslag om rådsafgørelser – det gælder også ILO-konventioner. Der er forskellige procedurer for, hvordan EU tiltræder internationale konventioner afhængigt af deres konkrete indhold – herunder om det falder inden for EU's, medlemsstaternes eller begges kompetencer. Hovedformålet er altid at sikre, at EU samlet set kan opfylde konventionen.

I december 2020 opstod der dog drøftelser om konsekvenserne af den foreslåede rådsafgørelse, herunder om den forpligtede EU's medlemslande til at ratificere konventionen. Rådets Juridiske Tjeneste undersøgte derfor spørgsmålet til bunds og kom i januar 2022 til den vurdering, at rådsafgørelsen betød, at EU's medlemslande blev forpligtet til at ratificere konventionen sammen med EU, for at EU samlet kunne opfylde konventionen.

Det udgør et problem for en række lande inklusive Danmark. Danmarks ILO-arbejde, herunder beslutninger om ratifikation af konventioner, foregår i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Det er derfor regeringens klare holdning, at medlemsstaterne ikke bør forpligtes via EU til at ratificere ILO-konventioner.

Der er fortsat et flertal af lande, der er enige med Danmark i, at ratificering af konventionen skal muliggøres, men at medlemslandene ikke skal forpligtes til at ratificere konventionen. Hvor løsningen så ligger, er ikke til at sige lige nu. Vi skal derfor heller ikke træffe nogen beslutning på mødet. Sagen bliver forelagt for udvalget igen, når der er mere klarhed.

Marianne Bigum: Socialistisk Folkeparti mener selvfølgelig, at vi skal ratificere konventioner, men vi er helt enige i, at det skal ske igennem arbejdsmarkedets parter og den danske model. Jeg bed mærke i, at ministeren også med hensyn til løngennemsigtighed understregede, at det selvfølgelig skal ske igennem arbejdsmarkedets parter. Det er et område, som ikke altid er en selvfølge, så det er dejligt at få bekræftet.

Søren Søndergaard: Hvor langt er man helt præcist i samtalen med arbejdsmarkedets parter? Diskussionen skal jo ikke bruges til ikke at ratificere ILO-konventionen.

Beskæftigelsesministeren: Vi følger selvfølgelig ratificeringen af ILO-konventionen. Når vi siger, at det skal gå via parterne, er det selvfølgelig, fordi vi også arbejder via parterne. Arbejdet blev sat på hold i forbindelse med valg og regeringsdannelse osv., men det fortsætter.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Direktivforslag om bindende standarder for ligestillingsorganer

KOM (2022) 0689

Beskæftigelsesministeren: Kommissionens to direktivforslag om bindende standarder for ligestillingsorganer blev fremsat samlet i december 2022. Formålet med forslagene – der indholdsmæssigt er nærmest identiske, men har forskellige hjemmelsgrundlag – er at skabe en stærkere ramme til at fremme ligebehandling og bekæmpe diskrimination i EU.

Regeringen bakker op om formålet. Men vi arbejder for mere fleksibilitet i teksten. Bl.a. for at sikre respekt for forskellige nationale systemer, arbejdsmarkedsmodeller og det danske fagretlige system. Jeg henviser til regeringens to grund- og nærhedsnotater, som er sendt til udvalget den 30. januar 2023.

Det svenske EU-formandskab planlægger vedtagelse af generel indstilling eller fremskridtsrapport på EPSCO-rådsmødet i juni 2023.

Regeringen vil vende tilbage, når vi skal forelægge forhandlingsoplæg.

b) Direktivforslag om løngennemsigthed

KOM (2021) 0093

Beskæftigelsesministeren: Rådet og Europa-Parlamentet indgik en trilogaftale kort før jul 2022. En aftale, som Danmark støttede, og som regeringen vurderer ikke vil gribe ind i den danske model for lønfastsættelse.

Vi forventer, at direktivet vil blive endeligt vedtaget i maj eller juni 2023. Derefter har vi tre år til at implementere direktivet i lovgivning og overenskomster. Det vil selvfølgelig ske i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

c) Direktivforslag om forbedring af arbejdsvilkårene for platformsarbejde

KOM (2021) 0762

Beskæftigelsesministeren: Platformsdirektivet var på EPSCO-rådsmødet den 8. december 2022 til generel indstilling. Det lykkedes ikke at nå til enighed. Derfor er sagen nu vendt tilbage til det tekniske niveau, hvor formandskabet afsøger mulige nye veje frem for at opnå et kompromis i Rådet.

Der er med andre ord ikke meget fremdrift i forhandlingerne lige nu. Det svenske formandskab vil ikke sætte sagen på et nyt rådsmøde, før man er sikker på, at der kan opnås enighed. Jeg ved, at sagen interesserer udvalget og vil naturligvis holde jer løbende orienteret.

Marianne Bigum: Det tjekkiske formandskab har efter sigende udarbejdet et kompromisforslag med en alternativ formodningsregel, hvor man arbejder med, at tre ud af syv kriterier skal være opfyldt for, at en platformsarbejder kan klassificeres som arbejdstager og dermed få de dertilhørende

rettigheder. Vi ser det umiddelbart som en udvanding af direktivet og er kritiske over for kompromisforslaget, idet vi er bekymrede for arbejdstagerrettighedernes sikkerhed, hvis det svenske formandskab vil gå videre med den nye formodningsregel.

Er ministeren enig i, at man bør stille platformsarbejderne bedst muligt med hensyn til arbejdstagerrettigheder, og hvordan vil regeringen arbejde for det, hvis direktivet bevæger sig hen imod, at de bliver ringere stillet? Vil ministeren stadig gå til forhandlingerne om to ud af fem kriterier i formodningsreglen, som Kommissionen oprindeligt foreslog? Og hvordan vil regeringen sikre, at direktivet ikke bliver svækket ved det tjekkiske kompromisforslag?

Søren Søndergaard: Kan ministeren sige noget om Danmarks stilling med hensyn til platformsdirektivet?

Beskæftigelsesministeren: Vi arbejdede for en stærk formodningsregel, så vi får en korrekt beskæftigelsesstatus for folk, der udfører arbejde via platforme. Det gælder også med modsat fortegn, så reelt selvstændige kan forblive selvstændige. Og vi arbejder ikke mindst for, at direktivet respekterer den danske model.

Vi har støttet Kommissionens forslag til en formodningsregel, som vi mener rammer den rigtige balance. Vi kunne også støtte teksten, som den forelå på EPSCO-rådsmødet i december 2022. I det videre arbejde vil vi lægge vægt på, at balancen ikke rykkes, fordi vi netop ønsker en stærk og klar formodningsregel, som understøtter korrekt beskæftigelsesstatus. Min opfattelse er, at det nuværende forslag ligger inden for det mandat, som den daværende regering fik i Folketinget af Venstre, Moderaterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten.

Sverige har et forslag om en undtagelsesbestemmelse, som giver mulighed for, at man kan fravige dele af direktivet, hvis man aftaler det i en kollektiv overenskomst. Det drejer sig ikke om formodningsreglen, men om bestemmelserne f.eks. for algoritmeledelse. I det tilfælde er parterne jo enige, og i Danmark støtter vi traditionelt muligheden for fravigelse ved overenskomst – også i andre arbejdsretlige direktiver – fordi det giver fleksibilitet og en autonomi for parterne. Vi er ikke medforslagsstillere på det svenske forslag, men vi har ikke arbejdet imod det, og det kommer vi heller ikke til.

Det danske udgangspunkt er at bakke op om Kommissionens forslag til formodningsreglen med opfyldelse af to ud af fem kriterier.

Søren Søndergaard: Jeg forstår simpelt hen ikke helt, hvad ministeren siger, men det er muligvis, fordi jeg tager fejl i substansen. Jeg husker det på den måde, at vi gav mandat på baggrund af et forhandlingsoplæg, hvori der stod, at regeringen desuden støtter en formodningsregel med fælles kriterier, som tager udgangspunkt i Kommissionens forslag. Kommissionens forslag var opfyldelse af to ud af fem kriterier, men så støtter man et kompromisforslag på tre ud af syv kriterier. Der er man gået uden for mandatet. Det var måske det allerbedst opnåelige, men Spanien, Portugal, Belgien, Holland og Grækenland stemte imod, fordi de syntes, at det var for svagt. Når regeringen vælger at afvige fra det mandat, Europaudvalget har givet, hvad er så grunden til, at man ikke støtter den del, der ville have haft en mere skarp formulering på området?

Beskæftigelsesministeren: Med forbehold for at det ikke er mig, der har forelagt forhandlingsoplægget, har jeg kunnet læse, hvilke drøftelser der har været om platformsdirektivet, og jeg kan se,

at der har været tre grupperinger. Nogle, der syntes, at det var for svagt, andre, der syntes, at det gik for langt, og så en gruppe inde på midten, som Danmark var en del af, der egentlig mente, at det lå ganske fornuftigt. Det var desuden en gruppe, som fandt det vigtigt at lande en aftale om platformsdirektivet. Det er jo ikke muligt at indgå et kompromis, hvis ingen kan give sig fra Kommissionens udspil. Jeg mener ikke, at vi er uden for mandatet, men udvalget skal selvfølgelig være med til den drøftelse.

Jeg vil godt understrege, at jeg i dén grad håber, at der kan komme en løsning. Vi skal have bedre styr på den del af vores arbejdsmarked, og jeg synes, at det er godt, at EU har den drøftelse. Derfor er jeg også glad for, at Danmark er gået ind i drøftelsen med det fortegn, som vi er.

d) Forordning 883

KOM (2016) 0815

Beskæftigelsesministeren: Forordning 883, der handler om koordinering af sociale sikringsordninger, skal revideres. Der har endnu ikke været afholdt trilogforhandlinger under svensk formandskab, og det er derfor usikkert, om og i givet fald hvornår der kan indgås en endelig aftale.

Skiftende danske regeringer har arbejdet for at trække aftalen så meget som muligt i retning af de danske ønsker. Det gør vi stadig. Der er dog ingen tvivl om, at det er meget svært, da vi står ret alene på flere punkter.

e) Mindstelønsdirektivet – annullationssøgsmål

C (2023) 0019

Beskæftigelsesministeren: Der er ikke sket noget nyt, siden jeg orienterede udvalget den 20. januar 2023. Vi indgav stævningen den 18. januar, og Rådet og Europa-Parlamentet har 2 måneder til at svare fra det tidspunkt, stævningen blev forkyndt for dem. Vi kan derfor forvente at modtage svarskrifter inden længe. Herudover kan vi forvente, at Kommissionen vil støtte Rådet og Europa-Parlamentet, mens Sverige har tilkendegivet, at de bør kunne støtte Danmark.

Sverige beslutter sig først endeligt, efter at oplysning om stævningen er offentliggjort i EU-Tidende. Det er ikke sket endnu. Når det sker, har medlemslandene 2 måneder til at beslutte, om de vil anmode EU-Domstolen om at få lov til at intervenere i sagen til fordel for én af parterne.

Jeg vil som lovet holde udvalget så tæt og løbende orienteret, som muligt – inden for de rammer, der er for retssager ved EU-Domstolen.

Theresa Scavenius: Jeg vil gerne takke for, at ministeren følger op på møderne og fortæller, hvordan det er gået. Vi har i udvalget drøftet, hvordan vi kan følge med i, hvad der sker i Bruxelles, så måske er det en model, vi kan tage med videre.

Har ministeren en oplevelse af, at annullationssøgsmålet kan påvirke de dagsordener, vi kan bidrage til på beskæftigelsesområdet lige nu, når vi på en eller anden måde stiller os lidt på bagbenene med hensyn til at bidrage til at løse de udfordringer?

Beskæftigelsesministeren: Det er ikke mit indtryk, at annullationssøgsmålet skader os i de øvrige sager.

f) Dom om deltidsdirektivet

Beskæftigelsesministeren: Der er en afgørelse på vej fra EU-Domstolen, som vedrører Beskæftigelsesministeriets område, og som vi har afgivet indlæg i. Sagen vedrører direktivet om deltid. Ifølge direktivet må en arbejdsgiver ikke give en deltidsansat ringere vilkår end en fuldtidsansat, medmindre der er objektive grunde for en forskelsbehandling.

Problemstillingen i sagen – som er en sag fra Tyskland – er, om det er forskelsbehandling af en deltidsansat, når den deltidsansatte først får overarbejdstillæg ved arbejde ud over fuldtidsnormen. Hvis vi tager et eksempel fra Danmark, er spørgsmålet, om det er forskelsbehandling, at en arbejdstager med en normeret arbejdstid på 25 timer om ugen først får overtidsbetaling ved at arbejde lige så mange timer, som en fuldtidsansat skal gøre for at få overarbejdstillæg. Det vil typisk sige over 37 timer.

Ud fra tidligere retspraksis på ligelønsområdet har det været den klare opfattelse i Danmark, at det ikke vil være forskelsbehandling. Domstolen har efter vores tolkning lagt til grund, at det ikke er forskelsbehandling, når to personer får samme løn for samme antal arbejdstimer, selv om det for den ene indebærer flere overarbejdstimer.

Det er efter vores oplysninger lagt til grund i de fleste overenskomster, hvor der først er adgang for overarbejdstillæg, når man arbejder mere end normen for fuldtidsarbejde, selv om man er deltidsansat. Men når EU-Domstolen har fået forelagt en sag, skyldes det jo, at nogen synes, at retsstillingen er uklar. Og da bl.a. Kommissionen har en anden tolkning end Danmark, blev det besluttet under min forgænger, at Danmark skulle gå ind i sagen.

Den 1. december 2022 kom generaladvokaten i sagen med sit forslag til afgørelse. Generaladvokaten er helt på linje med Danmark og henviser flere gange til Danmarks indlæg. Jeg håber derfor, at EU-Domstolen vil følge generaladvokatens forslag. Det har vi også grunde til at tro på, fordi vi som nævnt mener, at det kan udledes af tidligere retspraksis.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3935 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelsesdelen) den 7. marts 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Børne- og undervisningsministeren: Begge punkter forelægges til orientering.

1. Rådskonklusioner om færdigheder og kompetencer med henblik på den grønne omstilling

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3935 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Børne- og undervisningsministeren: Formålet er at sætte fokus på behovet for uddannelse, opkvalificering og omskoling for at sikre de rette færdigheder og kompetencer, som vi skal bruge til den grønne omstilling.

Rådskonklusionerne understreger, at EU i forbindelse med den grønne omstilling skal styrke udviklingen og anvendelsen af nye teknologier på tværs af sektorer. Det kræver mange forskellige kompetencer og færdigheder.

Der er således i rådskonklusionerne ikke en klar definition af grønne kompetencer. Der er dog enighed om, at det er vigtigt at se på både det nuværende og fremtidige kompetencebehov for at kunne tilpasse erhvervsuddannelserne, de videregående uddannelser og voksenuddannelse til den grønne omstilling. Det kræver samarbejde mellem en lang række aktører, ligesom lærere og undervisere spiller en afgørende rolle. I den forbindelse fremhæver rådskonklusionerne, at der er tale om et område, hvor EU-landene kan lære af hinanden gennem videndeling og udveksling af god praksis.

Regeringen støtter rådskonklusionerne. Regeringen finder det positivt, at EU sætter fokus på kvalificeret arbejdskraft og på bl.a. erhvervsuddannelsernes betydning for den grønne omstilling og manglen på kvalificeret arbejdskraft inden for mange sektorer.

Samtidig er det positivt, at der primært er fokus på at implementere de forskellige elementer, der allerede er drøftet på EU-plan inden for efter- og videreuddannelse og livslang læring.

For regeringen er det vigtigt at fremhæve, at uddannelse er national kompetence, så nationale tiltag på uddannelsesområdet er op til medlemsstaterne at beslutte.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Lærere af høj kvalitet – hjørnestenen i et succesrigt europæisk uddannelsesområde:

Læremangel og udfordringen med at tiltrække, efteruddanne og fastholde kvalificerede og veluddannede lærere og undervisere

– *Politisk drøftelse*

KOM (2022) 0700

Rådsmøde 3935 – Bilag 1 (samlenotat side 6)

Børne- og undervisningsministeren: Drøftelsen udspringer af en rapport fra Kommissionen om uddannelsesområdet fra november 2022, som fastslår, at manglen på lærere er et stadigt stigende problem i mange EU-lande, også i Danmark. Det skyldes dels rekrutteringsproblemer, dels at mange af Europas lærere nærmer sig pensionsalderen. Det er en problematik, som også er vigtig for Sverige, og som det svenske formandskab derfor ønsker at give landene mulighed for at drøfte.

Formandskabet lægger op til en debat med fokus på, hvilke greb medlemsstaterne bruger for at løse udfordringen med at tiltrække, efteruddanne og fastholde lærere og undervisere.

Her vil regeringen på rådsmødet bidrage med danske erfaringer på området, og i den forbindelse vil vi orientere om ambitionerne fra den politiske aftale om læreruddannelsen fra 2022. Den skal bl.a. bidrage til en mere ambitiøs og attraktiv læreruddannelse, så flere færdiggør studiet, og – det er vigtigt for mig – flere bliver i faget og i folkeskolen efterfølgende.

Regeringen vil i den forbindelse fremhæve, at det er nyttigt fortsat at udveksle viden og erfaringer på europæisk plan om udviklingen af læreruddannelsen og initiativer til at fastholde lærere i faget.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 9. Rådsmøde nr. 3936 (retlige og indre anliggender – udlændinge- og integrationsdelen) den 9.-10. marts 2023

EUU alm. del (20222) – Bilag 264 (kommenteret dagsorden)

Udlændinge- og integrationsministeren: Alle punkter forelægges til orientering.

8. Schengenområdet generelle tilstand

a) Schengenrådets funktion

– *Status fra formandskabet og Kommissionen*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samløst side 2)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 194, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Udlændinge- og integrationsministeren: Der er lagt op til, at det svenske formandskab og Kommissionen vil give en status. Fokus forventes at være på migrationssituationen ved de ydre grænser og i Schengenområdet generelt.

Fra dansk side er det vigtigt, at drøftelserne om Schengen ikke alene fokuserer på situationen ved de ydre grænser, men også tiltag mod sekundære bevægelser inden for Schengen.

b) Fremtiden for EU's visumpolitik

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samløst side 5)

Udlændinge- og integrationsministeren: Fokus for drøftelsen ventes at være, hvordan visumpolitikken kan anvendes mere strategisk i den europæiske migrationsforvaltning. Det drejer sig bl.a. om mulighederne for at suspendere de aftaler om visumfritagelse, der er indgået med tredjelande.

Stigningen i den irregulære migration til EU – særlig via Vestbalkan i 2022 – har vist, at der er brug for at drøfte, hvordan den europæiske visumpolitik skal justeres for at undgå, at den bidrager til misbrug. Og i den forbindelse er en revision af den såkaldte suspensionsmekanisme central. EU skal kunne reagere hurtigt og effektivt, når visumfritagelse misbruges og fører til irregulær migration ind i EU.

Regeringen vil derfor støtte op om at styrke og udvide mulighederne for at suspendere visumfritagelsesaftaler.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Implementering af interoperabilitet

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 194, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Udlændinge- og integrationsministeren: Her vil Kommissionen og it-agenturet eu-LISA gøre status over gennemførelsen. Det drejer sig om interoperabilitet mellem systemerne på RIA-området, dvs. grænsekontrol, visum og sikkerhed. Den samlede løsning skal ifølge EU's tidsplan være fuldført med udgangen af 2025, og ikke – som først antaget og anført i samlenotatet – i juni 2024.

Interoperabilitet mellem it-systemerne, som jo bl.a. er ind- og udrejsesystemet EES, systemet til udstedelse af rejsetilladelser til visumfri personer ETIAS, og ændringer til det eksisterende visuminformationssystem VIS, er et vigtigt bidrag til at styrke kontrollen med de ydre grænser.

Gennemførelsen er præget af forsinkelser. Derfor er det min forventning, at it-agenturet og Kommissionen vil give en status på implementeringen.

Regeringen lægger vægt på, at implementeringen sker på forsvarlig vis og så hurtigt som muligt for at styrke kontrollen med de ydre grænser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

11. Asyl og migration: eksterne og interne dimensioner

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0272, KOM (2016) 0467, KOM (2020) 0612, KOM (2020) 0613, KOM (2020) 0610

Rådsmøde 3936 – Bilag 2 (sammenotat side 11)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 196, senest behandlet i EUU 2/12-22)

Udlændinge- og integrationsministeren: Det sidste punkt er et tilbagevendende drøftelsespunkt. Det vidner om, at Rådet og Europa-Parlamentet langt fra er kommet i hus med forhandlingerne om migrations- og asylopagten og dermed Kommissionens forslag til reform af det europæiske asylsystem. Det er forventningen, at formandskabet vil give en status på forhandlingerne om de enkelte dele af migrations- og asylopagten og lægge op til en drøftelse af det videre arbejde, også i lyset af det ekstraordinære møde mellem stats- og regeringscheferne i starten af februar.

Status er kort fortalt, at man for det første stadig drøfter, hvad der udgør den rette balance mellem solidaritet og ansvar medlemsstaterne imellem. Omfordeling er stadig et ønske fra særlig visse middelhavslande. Som bekendt er det regeringens holdning, at netop omfordeling vil være det forkerte svar på udfordringerne, og at det vil udgøre en pull-faktor.

For det andet drøfter man, hvilke procedurer der skal gælde, når irregulære migranter krydser de ydre grænser, og de byrder, det lægger på frontlinjestaterne. Særlig i lyset af den tragiske hændelse i Italien, hvor 65 migranter mistede livet, forventes øget fokus på eftersøgnings- og rednings-samarbejdet i EU. Danmark støtter op om at styrke samarbejdet på området.

For det tredje drøfter man den sekundære migration inden for Schengen, der i stigende grad risikerer at undergrave det europæiske asyl- og Schengensamarbejde.

For det fjerde drøftes den eksterne dimension. Det er nok her, hvor medlemsstaterne er mest enige.

Kort om migrationssituationen i Europa

Regeringens holdning er, at migrationssituationen i Europa er bekymrende. Antallet af irregulære ankomster ved den ydre grænse og antallet af asylansøgere i Europa er i 2022 gået i den helt forkerte retning. Det er markant stigende.

Det er en del af baggrunden for, at regeringen mener, at der er behov for at tænke nyt og innovativt. Det mener jeg, at et stigende antal af mine kolleger også hælder til. Der er brug for at fjerne de incitamenter, der i dag virker som en pull-faktor. Det var også var blandt budskaberne fra stats- og regeringscheferne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd i starten af februar, nemlig styrkelse af partnerskaber med tredjelande med det formål at forhindre irregulær migration, styrke kapaciteten inden for migrationsforvaltning langs migrationsruterne, ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel, øge tilbagesendelsen af personer i udsendelsesposition samt styrke kontrollen med EU's ydre grænser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

a) Orientering vedr. dom ved EU-Domstolen - C-488/21, Chiefs Appeals Officer m.fl.
EUU alm. del (20211) – Bilag 133 (notat om afgivelse af indlæg i sagen)

Udlændinge- og integrationsministeren: Generaladvokaten har den 16. februar 2023 fremsat forslag til afgørelse. Det drejer sig om en irsk sag. Den danske regering har afgivet skriftligt indlæg i sagen i december 2021 og deltaget i den mundtlige forhandling ved EU-Domstolen i oktober 2022. Udvalget blev orienteret om sagen ved notat af 6. december 2021.

Sagens tema

Efter opholdsdirektivet kan forældre til en unionsborger, der f.eks. er arbejdstager i en anden medlemsstat, opnå ret til ophold i den pågældende medlemsstat, hvis de forsørges af unionsborgeren.

Sagen ved EU-Domstolen handler om en EU-arbejdstager i Irland, som har forsørget sin mor i hjemlandet. Moren rejser til Irland, hvor hun tager ophold sammen med sin datter som forsørgt familiemedlem. Kort tid efter indrejsen søger moren om en invaliditetsydelse. De irske myndigheder afslår med henvisning til, at det er en betingelse for morens ophold, at datteren fortsat forsørger hende, idet hun ellers vil udgøre en byrde for det sociale system.

Den danske regering har i sagen argumenteret for, at forsørgelseskravet er en løbende betingelse, og at et forsørgt familiemedlem derfor efter en konkret vurdering kan miste sin ret til ophold, hvis familiemedlemmet fuldt ud eller i overvejende grad er afhængig af offentlig forsørgelse og må anses for at udgøre en byrde for det sociale system.

I forslaget til afgørelse konkluderer generaladvokaten på linje med det danske indlæg, at forsørgelseskravet er en løbende betingelse, og at familiemedlemmet derfor også efter indrejsen i værtsmedlemsstaten skal forsørges af unionsborgeren. Ifølge generaladvokaten er begrebet forsørgelse imidlertid ikke begrænset til økonomisk forsørgelse, men kan også omfatte f.eks. følelsesmæssig eller fysisk hjælp og bistand fra unionsborgeren. I modsætning til den danske regering når generaladvokaten derfor frem til, at et familiemedlem – til trods for udbetalingen af ydelser – fortsat vil kunne anses for at være forsørgt af unionsborgeren. Det betyder, at et familiemedlem i en sådan situation fortsat vil have ret til ophold.

Afslutning

Generaladvokatens forslag til afgørelse er ikke bindende for EU-Domstolen. Det er derfor først, når EU-Domstolen har afsagt dom i sagen, at den eventuelle betydning for dansk ret kan vurderes.

Søren Søndergaard: Hvor store konsekvenser får dommen for Danmark? Udgør det et stort problem i Danmark, eller er det marginalt?

NOT Udlændinge- og integrationsministeren: Det kan vi ikke sige noget om endnu, men vi skal nok vende tilbage med et skriftligt svar.

Mødet sluttede kl. 13.26.